

**UCHWAŁA NR LXXXIX/734/23
RADY MIEJSKIEJ W MOSINIE**

z dnia 29 czerwca 2023 r.

**w sprawie uchwalenia „Gminnego Programu Przeciwdziałania
Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej
w Gminie Mosina”**

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r., poz. 40 i 572) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r., poz. 1249 oraz z 2023 r., poz. 289 i 535), **Rada Miejska w Mosinie uchwała:**

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ
I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ
W GMINIE MOSINA**

§ 1.

**Rozdział I
ZAŁOŻENIA WSTĘPNE**

„Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej” został opracowany w oparciu o ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r., poz. 1249 z późn. zm.), która obliguje gminę do tworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym:

- opracowania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej;
- prowadzenia poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
- zapewnienia osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia
oraz
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Wielokrotnie nowelizowana ustawa z 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wprowadzała szereg systemowych zmian, mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa osób doznających przemocy w rodzinie, w tym między innymi dotyczących koniecznej ingerencji służb określonych w Kodeksie postępowania cywilnego, czy w ustawie o Policji. Nie były to jednak zmiany wystarczające. Biorąc pod uwagę zmieniające się uwarunkowania społeczne, konieczne było wprowadzenie dalszych zmian oraz kompleksowych rozwiązań dotyczących zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy

oraz niwelowania jej skali. Ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw wprowadziła szereg rozwiązań, dotyczących między innymi terminologii, rozszerzenia form stosowanej przemocy oraz uregulowania kwestii dotyczących dzieci będących świadkami przemocy domowej. Zgodnie z obowiązującą ustawą, termin „przemoc w rodzinie” zamieniono na „przemoc domową”. Konsekwencją zmiany nazwy ustawy jest zwiększenie kręgu osób, na które oddziałują przepisy zmienionej ustawy. Ustawą rozszerzono dotychczasowe formy przemocy domowej, tj. przemoc fizyczną, psychiczną i wykorzystywanie seksualne o dwie kolejne formy, tj. przemoc ekonomiczną i nowe zjawisko nasilające się w wyniku coraz bardziej intensywnego korzystania z internetu i narzędzi informatycznych: „cyberprzemoc”. Uregulowano kwestię dotyczącą dzieci będących świadkami przemocy domowej, które zgodnie ze znowelizowaną ustawą będą traktowane jako osoby doznające przemocy domowej. Nowe przepisy ustawy wprowadziły programy psychologiczno-terapeutyczne, dzięki którym osoba stosująca przemoc może powrócić do prawidłowych relacji w rodzinie oraz programy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową. Opracowanie i realizacja powyższych programów jest zadaniem z zakresu administracji rządowej i należy do zadań własnych powiatu. Kierowaniem osób stosujących przemoc domową na wymienione programy zajmuje się zespół interdyscyplinarny na wniosek utworzonej w gminie grupy diagnostyczno-pomocowej, składającej się z pracownika socjalnego i policjanta, a w szczególnych przypadkach w skład grupy mogą wchodzić inne osoby: nauczyciel wychowawca, znający sytuację domową małoletniego, asystent rodziny, osoby ze służby zdrowia, przedstawiciel gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, psycholog, kurator, prokurator i inni, mogący mieć wpływ na przeciwdziałanie przemocy domowej. Zespół interdyscyplinarny poza zadaniami wskazanymi w ustawie, realizuje również działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej wprowadziła również do przepisów regulacje, dzięki którym osoba stosująca przemoc, która posiada broń palną, zostanie jej pozbawiona w przypadku wszczęcia procedury „Niebieskiej Karty” oraz przepisy dotyczące osób stosujących przemoc domową, które uporczywie uchylają się od podejmowania działań mających na celu zmianę postępowania, w szczególności przez brak współpracy z grupą diagnostyczno-pomocową. W takich przypadkach na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zespół interdyscyplinarny ma możliwość złożenia zawiadomienia o popełnieniu wykroczenia zagrożonego grzywną do 5 000,00 zł albo karą pozbawienia wolności. Niniejszy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Mosina obejmuje zadania, które na Gminę Mosina nakłada ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej. Realizacja Programu w szczególności w obszarach zapobiegania, ochrony i wsparcia osób dotkniętych przemocą domową oraz oddziaływań wobec osób stosujących przemoc, jest nakierowana na redukcję zjawiska przemocy domowej, a także wzrost efektywności podejmowanych działań przez podmioty zajmujące się problemem przemocy na terenie gminy Mosina. Głównym celem gminnego programu jest przeciwdziałanie przemocy domowej w Gminie Mosina poprzez budowanie systemu uwzględniającego lokalne uwarunkowania, zasoby oraz rozmiary

zjawiska przemocy występujące na terenie gminy. **Program określa szczegółowe zadania do wykonania ukierunkowane na rozwój systemu przeciwdziałania przemocy oraz zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej poprzez:**

- zintensyfikowanie działań edukacyjnych i profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej na terenie gminy Mosina,
- kształtowanie świadomości społecznej mieszkańców w dziedzinie zjawiska przemocy domowej,
- zapewnienie pomocy osobom doznającym przemocy domowej,
- zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową,
- współpracę przedstawicieli różnych instytucji działających na terenie gminy Mosina,
- doskonalenie kadr zajmujących się diagnozowaniem i pomocą osobom i rodzinom dotkniętym przemocą domową.

Program skierowany jest do następujących grup:

- mieszkańców gminy Mosina, w tym osób zagrożonych przemocą domową;
- osób doznających przemocy domowej;
- osób stosujących przemoc domową;
- świadków przemocy domowej;
- instytucji i służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

Realizatorem Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej jest:

- **Zespół Interdyscyplinarny,**
- **Ośrodek Pomocy Społecznej w Mosinie,**
- **Policja,**
- **Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,**
- **placówki oświatowe.**

Rozdział II

PODSTAWY PRAWNE DO OPRACOWANIA I REALIZACJI PROGRAMU

Podstawę prawną do uchwalenia gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej stanowi art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2021 r., poz. 1249 z późn. zm.) o przeciwdziałaniu przemocy domowej, zgodnie z którym do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej oraz prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania

przemocy domowej, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową, a także - ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r., poz. 40 z późn. zm.). Natomiast podstawę prawną do podejmowania działań związanych z pomocą osobom dotkniętym przemocą domową stanowi, oprócz ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, szereg uregulowań prawnych zawartych między innymi w:

- ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r., poz. 901),
- ustawie z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2020 r., poz. 1359 z późn. zm.),
- ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r., poz. 165 z późn. zm.),
- ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2023 r., poz. 171 z późn. zm.),
- ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2022 r., poz. 2230),
- ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r., poz. 1138 z późn. zm.),
- ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r., poz. 1375 z późn. zm.),
- ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z (Dz. U. z 2023 r., poz. 172).

Rozdział III

POJĘCIE PRZEMOCY

Przemoc w ujęciu naukowym definiowana jest jako intencjonalne działanie lub zaniechanie jednej osoby wobec drugiej, które wykorzystując przewagę sił narusza prawa i dobra osobiste jednostki, powodując cierpienia i szkody. Jest to intencjonalne działanie lub zaniechanie działania. Definicja przemocy domowej zawarta w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej to „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności: narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia, naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność w tym seksualną, powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę, ograniczające lub pozbawiające tę osobę środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej, istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.”. Zaktualizowana i rozszerzona definicja przemocy w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej, pozwala na objęcie pomocą również osób, które doświadczają cyberprzemocy oraz przemocy ekonomicznej,

uniemożliwiającej niejednokrotnie usamodzielnienie się od sprawcy i przybierającej formy podporządkowania sprawcy osoby doznającej przemocy, przetrzucenia na nią odpowiedzialności za utrzymanie rodziny, domu, czy dziecka, wydzielanie pieniędzy na zakupy, kontrolowania dostępu do konta bankowego, podejmowanie decyzji finansowych bez udziału współmałżonka i wiele innych działań nakierowanych na zaspokojenie potrzeby sprawowania kontroli i zaznaczania swojej władzy nad ofiarą. Przemoc doznana w otoczeniu osób najbliższych rodzi konsekwencje niezmiernie głębokie i szkodliwe i może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Zjawisko przemocy nie jest jednoznaczne. Wyróżniamy kilka rodzajów przemocy: fizyczną, psychiczną, seksualną, ekonomiczną, zaniedbanie, cyberprzemoc.

Przemoc fizyczna - to naruszanie nietykalności fizycznej. Przemoc fizyczna jest intencjonalnym zachowaniem powodującym uszkodzenie ciała lub niosącym takie ryzyko, np.: popychanie, szarpanie, ciągnięcie, szturchanie, klepanie, klapsy, ciągnięcie za uszy, włosy, szczypanie, kopanie, bicie ręką, pięścią, uderzenie w twarz - tzw. „policzek”, przypalanie papierosem, duszenie, krępowanie ruchów itp.

Przemoc psychiczna – to naruszenie godności osobistej. Przemoc psychiczna zawiera przymus i groźby np.: obrażanie, wyzywanie, osądzanie, ocenianie, krytykowanie, straszenie, szantażowanie, grożenie, nieliczenie się z uczuciami, krzyczenie, oskarżanie, obwinianie, oczernianie, krzywdzenie zwierząt, czytanie osobistej korespondencji, ujawnianie tajemnic, sekretów, wyśmiewanie, lekceważenie itp.

Przemoc seksualna – to naruszenie intymności. Przemoc seksualna polega na zmuszaniu osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy osoba nie jest w pełni świadoma, bez pytania jej o zgodę lub gdy na skutek zaistniałych warunków obawia się odmówić. Przymus może polegać na bezpośrednim użyciu siły lub emocjonalnym szantażu np.: wymuszanie pożycia, obmacywanie, gwałt, zmuszanie do niechcianych praktyk seksualnych, nieliczenie się z życzeniami partnerki/partnera, komentowanie szczegółów anatomicznych, ocenianie sprawności seksualnej, wyglądu itp.

Przemoc ekonomiczna – to naruszenie własności. Przemoc ekonomiczna wiąże się celowym niszczeniem czyjejs własności, pozbawianiem środków lub stwarzaniem warunków, w których nie są zaspokajane niezbędne dla przeżycia potrzeby np.: niszczenie rzeczy, włamanie do zamkniętego osobistego pomieszczenia, kradzież, używanie rzeczy bez pozwolenia, zabieranie pieniędzy, przeglądanie dokumentów, korespondencji, dysponowanie czyjąś własnością, zaciąganie pożyczek „na wspólne konto”, sprzedawanie osobistych lub wspólnych rzeczy bez uzgodnienia, zmuszanie do spłacania długów itp.

Cyberprzemoc – omawiając problem przemocy w rodzinie nie można pominąć problemu cyberprzemocy, który w ostatnich latach coraz bardziej rozszerza się, szczególnie wśród dzieci i młodzieży. W przypadku dzieci i młodzieży to najczęściej przemoc rówieśnicza przy użyciu Internetu i telefonów komórkowych. Jest to jedno z poważniejszych i bardziej powszechnych zagrożeń, z jakimi mogą mieć kontakt młodzi internauci, szczególnie w wieku nastoletnim. Prześladowca straszy, poniża, obraża ofiarę poprzez komentarze w mediach społecznościowych, czy robienie jej zdjęć lub kręcenie filmów bez jej zgody. Następnie materiały umieszcza na ogólnodostępnych witrynach odwiedzanych przez wiele osób. Napastnicy często prześladowają i utrudniają życie swoim ofiarom

również wysyłając im obraźliwe SMS-y lub e-maile. Podobnie jak przemoc fizyczna, cyberprzemoc ma wzbudzić poczucie zagrożenia i zazwyczaj mówimy o dwóch jej rodzajach. Pierwsza dotyczy nieznanym sobie ludzi. Jej ofiarami padają najczęściej przypadkowe osoby surfujące po sieci internetowej, które trafiają na obraźliwe treści lub czytają przesłane jadłem komentarze pod swoimi wypowiedziami. Atak wymierzony jest najczęściej w członków określonej narodowości, grupy wyznaniowej i zwolenników partii politycznej. Drugą formą przemocy w Internecie jest mobbing elektroniczny, w którym sprawca i ofiara są najczęściej członkami tej samej grupy. Cyberprzemoc to działanie długofalowe i nieprzerwane. Materiały wykorzystywane podczas ataku są dostępne w krótkim czasie dla wielu osób i jako kopie pozostają w sieci na zawsze, nawet po ustaleniu i ukaraniu sprawcy. Najczęściej sprawców jest więcej, a ich działania wymierzone są w słabszą jednostkę i wynikają z poczucia anonimowości lub bezkarności. Nie jest to jednak prawdą. Praktycznie każdą osobę i ślad po niej w Internecie można namierzyć. W Polsce obowiązuje art. 190a Kodeksu Karnego:

„§ 1. Kto przez uporczywe nękanie innej osoby lub osoby jej najbliższej wzbudza u niej uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia lub istotnie narusza jej prywatność, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 2. Tej samej karze podlega, kto, podszywając się pod inną osobę, wykorzystuje jej wizerunek, inne jej dane osobowe lub inne dane, za pomocą których jest ona publicznie identyfikowana, w celu wyrządzenia jej szkody majątkowej lub osobistej.

§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1 lub 2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.

§ 4. Ściganie przestępstwa określonego w § 1 lub 2 następuje na wniosek pokrzywdzonego.”.

Nie bez powodu w Kodeksie karnym znajduje się punkt o targnięciu się na życie. Bardzo często zdarza się, że osoba, która doświadczyła cyberprzemocy ma myśli samobójcze i niestety najczęściej są to dzieci. Ze względu na swój wiek, nie potrafią samodzielnie przeciwstawić się oprawcy. Nie znają też metod ochrony, dlatego to po stronie opiekuna leży zabezpieczenie komputerów i telefonów dziecka. Podsumowując **cyberprzemoc** – to przemoc z użyciem urządzeń elektronicznych, najczęściej telefonu, bądź komputera. Bywa określana także jako cyberbullying, nękanie, dręczenie, prześladowanie w Internecie, poprzez między innymi publikowanie poniżających filmów lub zdjęć; publikowanie ośmieszających, wulgarnych, komentarzy i postów; włamania na konta serwisów społecznościowych: flood, czyli wielokrotne wysłanie tej samej wiadomości lub wielu różnych wiadomości lub pustych lub zniekształconych (zwykle celowo) pakietów bez wiadomości w bardzo krótkich odstępach czasu, czyli wiadomościami w komunikatorze, telefonami, SMS-ami.

Zaniedbanie – to naruszenie obowiązku opieki nad osobami bliskimi. Jest formą przemocy ekonomicznej i oznacza np.: niedawanie środków na utrzymanie, pozbawianie jedzenia, ubrania, schronienia, brak pomocy w chorobie, brak

udzielenia pomocy, uniemożliwianie dostępu do miejsc zaspokojenia podstawowych potrzeb: mieszkania, kuchni, łazienki, łóżka itp.

Ofiarami przemocy są na ogół kobiety i dzieci, rzadziej mężczyźni. Sprawcy przemocy są bezwzględni: zniewalają swe ofiary, stosując wobec nich groźby i demonstracje swej siły. Natomiast ofiary w obliczu przemocy są zwykle bierne, rzadko sięgają po asertywne, a nawet agresywne formy zachowania. Ich wyróżniającą cechą jest silne poczucie winy i przypisywanie sobie odpowiedzialności za akty agresji. Stosowanie przemocy prowadzi do niskiej samooceny ofiary, poczucia bezsilności, ciągłego niepokoju, depresji, chorób związanych ze stresem. Szczególnie dramatyczne konsekwencje przemocy zauważa się u dzieci. Powoduje ona w ich psychice nieodwracalne skutki, które mogą dać znać o sobie dopiero w dorosłym życiu. Dlatego też większość ofiar przemocy potrzebuje pomocy innych, bez tego same nigdy nie zdobędą się na odwagę, żeby przeciwstawić się stosowaniu wobec nich przemocy. Z uwagi na powyższe fakty konieczne jest podjęcie działań zmierzających w kierunku edukacji społeczeństwa, dostarczając wiedzy o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z problemem, a także wiedzy gdzie należy szukać pomocy. Niezbędne jest również zapewnienie profesjonalnej pomocy interwencyjnej i terapeutycznej ofiarom przemocy, ze szczególnym uwzględnieniem krzywdzonych dzieci. Mimo, że w relacjach międzyludzkich przemoc istniała od zawsze, mówiono o niej niewiele, jakby nie postrzegając jej jako poważnego zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny, które prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych, tragicznych skutków psychologicznych, a w skrajnych przypadkach coraz częściej do poważnych okaleczeń, czy zabójstw. Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie, bez wątplenia należy zaklasyfikować ją do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem, które dopiero od kilkunastu lat istnieje w świadomości społecznej i jest przedmiotem świadomych skoordynowanych działań zaradczych. Zminimalizowanie zjawiska przemocy domowej nie jest łatwe, jest procesem wymagającym czasu, zaangażowania wszystkich służb, nakładów finansowych, a przede wszystkim zmiany świadomości społecznej. W grudniu 1995 r. uchwalono Polską Deklarację w Sprawie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz powołano Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”, a 29 lipca 2005 r. do systemu prawnego wprowadzono ustawę o przemocy w rodzinie. W naszej gminie, zgodnie z powyżej wymienioną ustawą o przemocy w rodzinie oraz innymi aktami prawnymi, 23 grudnia 2010 r. powołano Zespół Interdyscyplinarny ds. Przemocy w Rodzinie, który zajmuje się rodzinami, w których występuje przemoc. Zespół zajmuje się nie tylko osobami doznającymi przemocy, ale i osobami stosującymi przemoc. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej została uchwalona w celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz inicjowania i wspierania działań polegających na podnoszeniu świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej.

Rozdział IV

ZJAWISKO PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE GMINY MOSINA

1. CHARAKTERYSTYKA GMINY MOSINA

Gmina Mosina jest jedną z największych gmin w aglomeracji poznańskiej. Położona 18 km od Poznania - stolicy Wielkopolski, w otulinie Wielkopolskiego Parku Narodowego. Prawa miejskie Mosina uzyskała w 1302 r., a w XV w. otrzymała herb – królewskiego orła. Okres II wojny światowej to bolesne wspomnienia dla Mosiny. W czasie niemieckiej okupacji z miasta wysiedlono 57 rodzin, aresztowano i umieszczono w obozach zagłady 513 osób, w tym 58 mosińskich dzieci. Po wyzwoleniu Mosina należała do jednych z najintensywniej rozwijających się miast w Wielkopolsce. Przełom lat 80 i 90 przyniósł Mosinie liczne zmiany, związane z transformacją gospodarczą i budową społeczeństwa obywatelskiego. Tworzyły się organizacje oraz nawiązywano współpracę z zagranicznymi miastami. W miarę wzrostu budżetu coraz więcej widocznych jest inwestycji. Miasto Mosinę dzieli na dwie części Kanał Mosiński. Z uwagi na bliską odległość od Poznania, duża część mieszkańców znajduje zatrudnienie w Poznaniu lub w pobliżu Poznania. Dla młodzieży Poznań jest siedzibą wyższych uczelni, szkół średnich oraz życia towarzyskiego. Jednak dla większości mieszkańców Mosina jest prawdziwą małą ojczyzną, w której znajdują się: szkoły podstawowe, szkoła średnia, przedszkola, żłobki oraz łatwy dostęp do placówek służby zdrowia i pomocy społecznej. W gminie Mosina na dzień 31 grudnia 2022 r. - zamieszkiwało 32 921 osób, z czego 13 777 osób mieszkało w Mosinie, pozostała część zamieszkiwała w 21 wioskach sołeckich i osadach. Miasto Mosina stanowi ośrodek administracyjny gminy oraz lokalne centrum handlu i usług, zwłaszcza dla odległych wiosek. Życie mieszkańców Mosiny koncentruje się wokół rynku oraz wzdłuż ulic Niezłomnych i Dworcowej. Rynek nosi nazwę Plac 20 Października dla upamiętnienia dnia w 1939 roku, kiedy niemiecki okupant rozstrzelał 15 mieszkańców miasta i okolicznych miejscowości. W północnej części rynku mieści się budynek I Urzędu Miasta, w którym ma siedzibę Rada Miejska, Burmistrz Gminy, dwóch zastępców Burmistrza, Sekretarz Gminy, Skarbnik Gminy oraz większość referatów. W budynku nr II Urzędu, znajdującym się na ulicy Dworcowej 3, ma siedzibę Urząd Stanu Cywilnego, Referat Działalności Gospodarczej i Ochrony Zdrowia, Referat Ewidencji Ludności, Referat Oświaty, Straż Miejska, Referat Zarządzania Bezpieczeństwem, Referat Promocji i Kultury oraz Ośrodek Pomocy Społecznej. Zgodnie z ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, zadania nałożone na gminę wykonywane są również przez jednostki organizacyjne Gminy Mosina, takie jak: Ośrodek Pomocy Społecznej, Mosińska Biblioteka Publiczna, Galeria Miejska, Mosiński Ośrodek Kultury, Ośrodek Sportu i Rekreacji oraz placówki oświatowe. Pomimo dobrze funkcjonujących instytucji, pomagających w rozwiązywaniu problemów społecznych na terenie Gminy Mosina, problem przemocy istnieje i należy dołożyć wszelkich starań, by zjawisko przemocy zlikwidować, a przynajmniej zminimalizować. Konieczne jest rozpowszechnianie informacji nie tylko o samym zjawisku przemocy, ale przede wszystkim o instytucjach, gdzie osoba doznająca przemocy może szukać pomocy. Jak wynika z diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych, tylko 2% mieszkańców gminy Mosina wie do jakich instytucji może zgłosić się osoba doświadczająca przemocy. Jednocześnie 4% ankietowanych deklaruje, że ma w swoim otoczeniu osoby, które doświadczają przemocy domowej, 87% podejrzewa, że do tego dochodzi. Jest to więc obszar, na który należy zwrócić szczególną uwagę i podjąć działania, które usprawnią rozpowszechnianie informacji o możliwościach uzyskania

pomocy w sytuacji kryzysowej. Pomimo tego, że aż 75% badanych mieszkańców nie zgadza się ze stwierdzeniem, że przyczyną przemocy domowej jest alkohol, niewątpliwie nasila on tendencję do stosowania przemocy. Alkoholizm to choroba, która postępuje, jest nieuleczalna i bez pomocy człowiek uzależniony nie jest w stanie sobie sam pomóc. Drastycznym zmianom ulega stan psychiki. Dramat występujący w rodzinie, gdzie jest osoba uzależniona, obejmuje przede wszystkim najbliższą rodzinę, tj. żonę, męża, dzieci. Zaburzenia emocjonalne osoby uzależnionej doprowadzają do demoralizacji członków rodziny, do przebywania w ciągłym stresie, do przemocy, utraty pracy i przede wszystkim do rozbitcia rodziny. W trosce o dobro rodziny ustawodawca nałożył na gminy ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, tworzenie i realizację gminnych programów profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi, których celem jest pomoc nie tylko osobom uzależnionym, ale przede wszystkim ich rodzinom, a w szczególności dzieciom. Ustawa nałożyła konkretne zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz zapewniła bezpłatną formę pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej osobom uzależnionym, rodzinie, dzieciom. Często problem związany z alkoholizmem pociąga za sobą przemoc, nie tylko fizyczną, ale i psychiczną. Zadania realizowane przez gminę w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, obejmują nie tylko rodziny z problemami alkoholowymi, ale także rodziny, w których występują problemy związane z narkomanią i przemocą. W tym zakresie pomoc Gminy osobom z różnymi problemami społecznymi, a także z problemami przemocy polega na:

- prowadzeniu punktów konsultacyjno-terapeutycznych;
- prowadzeniu grup wsparcia;
- organizowaniu wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin, w których są problemy uzależnień (alkoholizm, narkomania, lekomania, przemoc);
- prowadzeniu świetlic opiekuńczo-wychowawczych z pomocą psychologiczną;
- organizowaniu programów profilaktycznych;
- organizowaniu szkoleń.

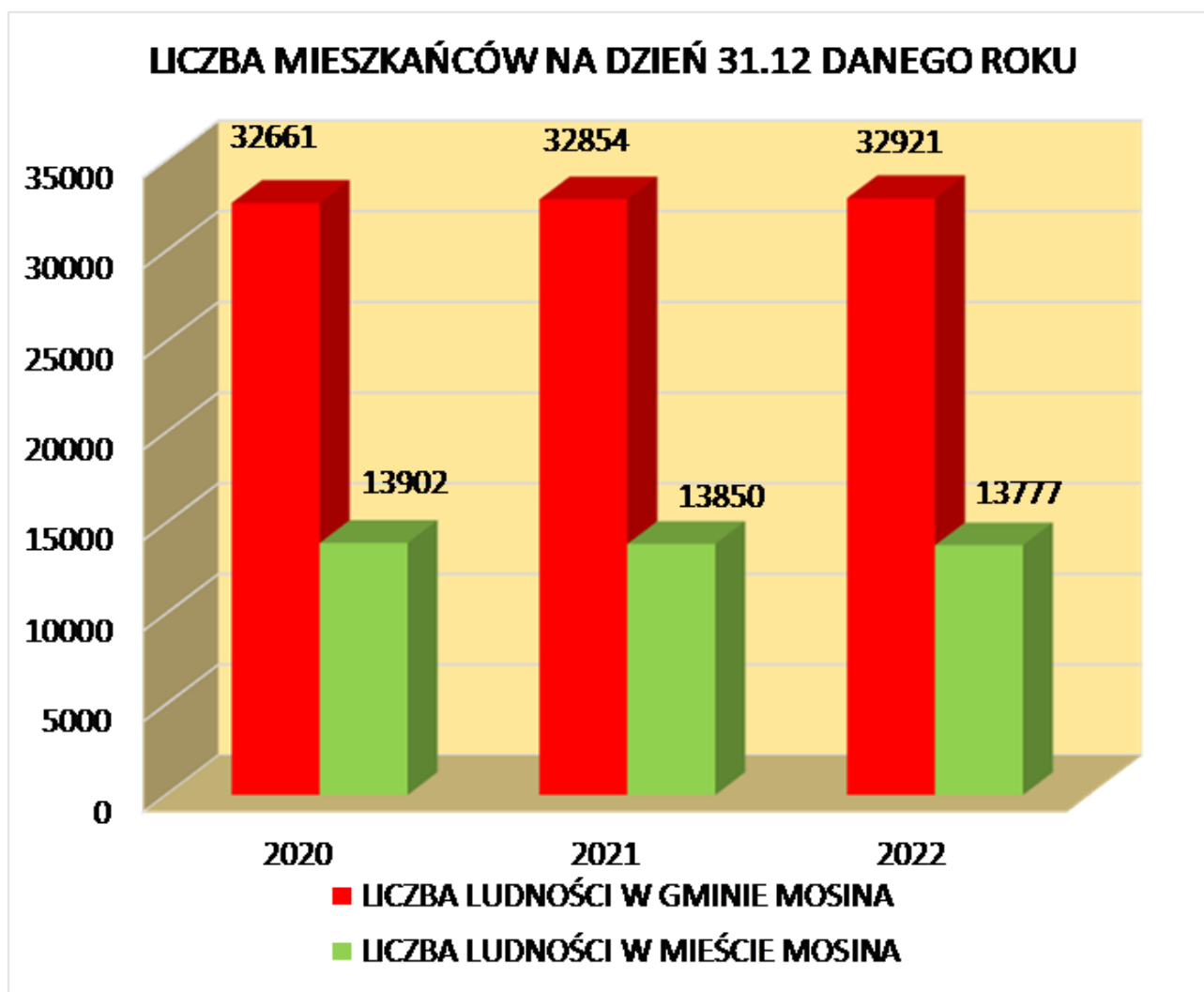
Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powoływane przez wójta, burmistrza czy prezydenta, zgodnie z powołaną wyżej ustawą, wybierają działania możliwe do zrealizowania i niezbędne dla potrzeb środowiska, by pomóc rodzinom nie tylko uzależnionym, ale także rodzinom, w których występuje przemoc. Obok alkoholizmu, narkomania jest również przyczyną awantur, przemocy nie tylko fizycznej, ale przede wszystkim psychicznej w rodzinie. Podstawowym zadaniem samorządu terytorialnego jest zwiększenie dostępności terapii dla wszystkich mieszkańców gminy, w których występują problemy nie tylko dotyczące uzależnień, ale także problemy, w których występuje przemoc. Szkody zdrowotne wywołane alkoholem, narkotykami oraz innymi środkami powodującymi uzależnienia, także przemoc, nie ograniczają się do szkód występujących u osób uzależnionych, lecz dotyczą także członków ich rodzin. Żyją oni w stanie permanentnego stresu, co staje się przyczyną wystąpienia u nich stałych zaburzeń związanych z przystosowaniem,

określanym mianem współuzależnienia. Udzielanie pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym, narkotykowym oraz problemy związane z przemocą, są jednym z priorytetowych zadań, które podejmują samorządy terytorialne w ramach realizacji gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii, gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej. Wynika to z ogromu cierpienia, na jakie narażone są te dzieci. Zaburzenia życia rodzinnego wynikające z uzależnień sprawiają, że dzieci nie mogą liczyć na wsparcie i pomoc wewnątrz rodzinnego uzależnionego i współuzależnionego rodzica. Pomoc musi nadejść z zewnątrz. Stąd jednym z najważniejszych zadań w realizacji gminnych programów było stworzenie lokalnego systemu pomocy psychologicznej dla dzieci z rodzin z problemami społecznymi wraz z zapleczem działań różnych instytucji mających na celu pomoc dziecku i rodzinie. W trosce o dzieci, na terenie gminy Mosina stworzono na przestrzeni kilku lat 7 świetlic opiekuńczo-wychowawczych, do których uczęszczają dzieci z rodzin, w których występuje nie tylko problem alkoholowy, narkotykowy, ale również problem przemocy, czy ubóstwa. Dzieci otrzymują pomoc psychologiczną, pomoc w nauce, korzystają z dożywiania, uczestniczą w zajęciach rozwojowych, korzystają z ofert spędzania wolnego czasu. Działająca Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mosinie składa się z 6 członków i Przewodniczącej. Do Komisji zgłasza się rocznie około 25-30 nowych uzależnionych osób potrzebujących pomocy specjalistów. Dwa Punkty Konsultacyjne i dwie Grupy Wsparcia, AA oraz Poradnie Terapii Uzależnień działające na terenie powiatu poznańskiego i miasta Poznania, pomimo bardzo aktywnych działań nie są w stanie pomóc wszystkim potrzebującym uzależnionym i ich rodzinom. Problem uzależnienia od alkoholu, narkomanii, czy przemoc domowa nie jest problemem tylko i wyłącznie rodziny. Jest to problem całej społeczności lokalnej, a w skali makro - całego społeczeństwa. Z uwagi, iż przemoc dotyka najbardziej dzieci, należy szczególną troską objąć tę grupę, a członkom rodzin wskazać miejsca, w których pomoc otrzymają. Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie przemocy w rodzinie współpracują z instytucjami: Policją, kuratorami sądowymi, sąsiadującymi ośrodkami pomocy społecznej, organizacjami pozarządowymi i charytatywnymi, instytucjami, poradniami terapii uzależnień, zakładami leczenia zamkniętego. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej będzie dodatkowym instrumentem działań skierowanym na pomoc rodzinie krzywdzonej.

2. DANE OGÓLNE:

Dane liczbowe:

Lp.	Rodzaj danych na dzień 31.12 danego roku	2020	2021	2022
1.	Liczba ludności w gminie Mosina	32 661	32 854	32 921
2.	Liczba ludności w mieście Mosina	13 902	13 850	13 777

Dane statystyczne dot. przemocy przedstawione są z następujących instytucji:

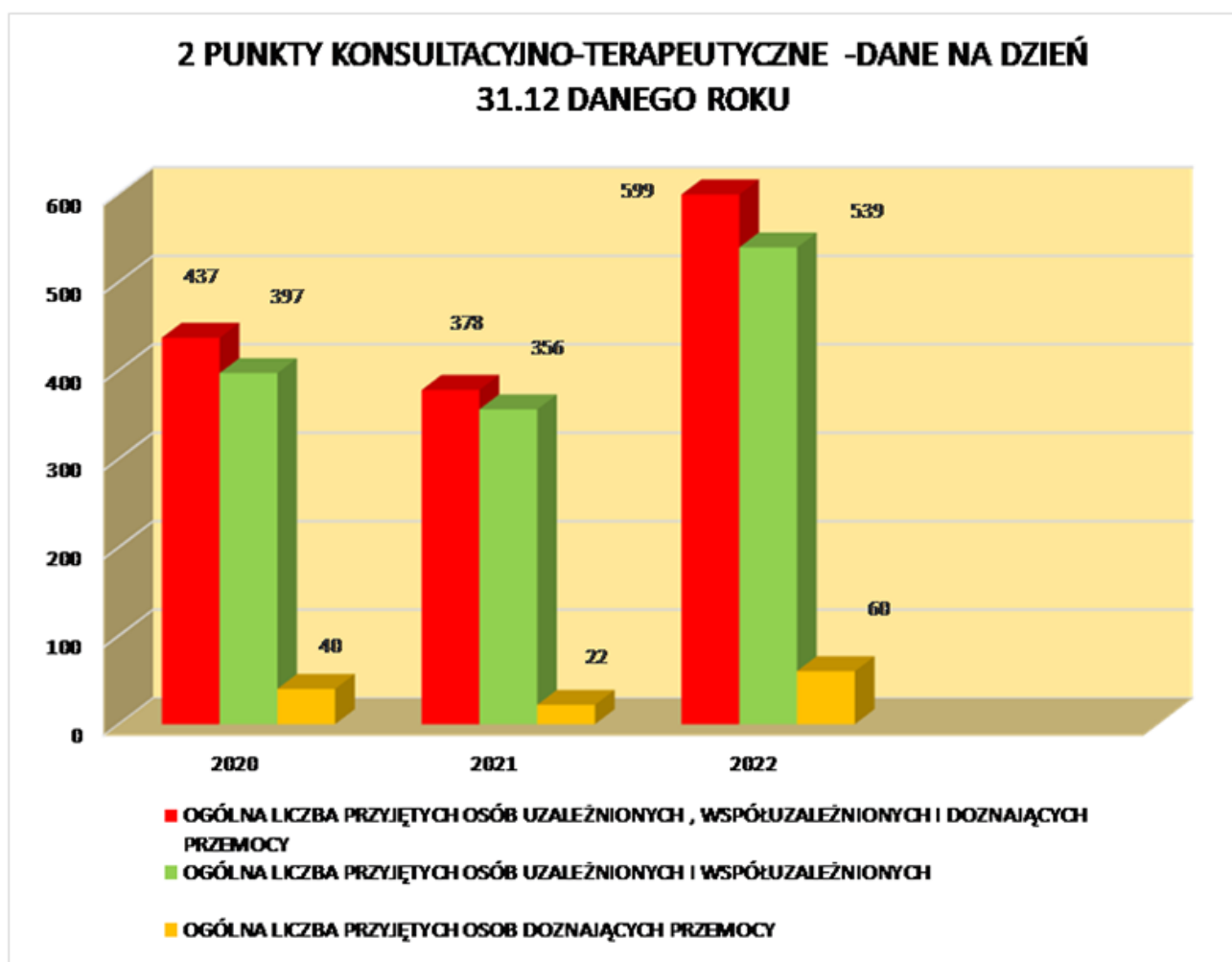
- a) 2 Punktów Konsultacyjnych dla osób uzależnionych i współuzależnionych w Mosinie,
- b) Grup Wsparcia,
- c) Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która w swych działaniach obejmuje nie tylko problemu alkoholizmu, ale również narkomanii, przemocy i uzależnień behawioralnych,
- d) Punktu Konsultacyjnego dot. Przemocy,
- e) placówek oświatowych,
- f) Policji,
- g) Ośrodka Pomocy Społecznej w Mosinie i
- h) Działu Finansowo - Księgowego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mosinie – finansowanie działań dot. przeciwdziałania przemocy.

Analiza danych:

2 Punkty Konsultacyjno-Terapeutyczne dla osób uzależnionych i współuzależnionych w Mosinie:

Na terenie gminy Mosina działają 2 Punkty Konsultacyjno-Terapeutyczne prowadzone przez dwóch psychologów-terapeutów. Do Punktów zgłaszają się nie tylko osoby uzależnione i współuzależnione, ale również członkowie rodzin, w których występują problemy uzależnień, w tym doświadczające przemocy. Ilość osób korzystających z porad psychologów-terapeutów oraz udzielanych porad na przełomie roku 2020, 2021 i 2022 przedstawia poniższa tabela:

L.p.	Klasyfikacja na dzień 31.12 danego roku	2020	2021	2022
1.	Ogólna liczba przyjętych osób uzależnionych, współuzależnionych i doznających przemocy	437	378	599
2.	Ogólna liczba przyjętych osób uzależnionych i współuzależnionych	397	356	539
3.	Ogólna liczba przyjętych osób doznających przemocy	40	22	60

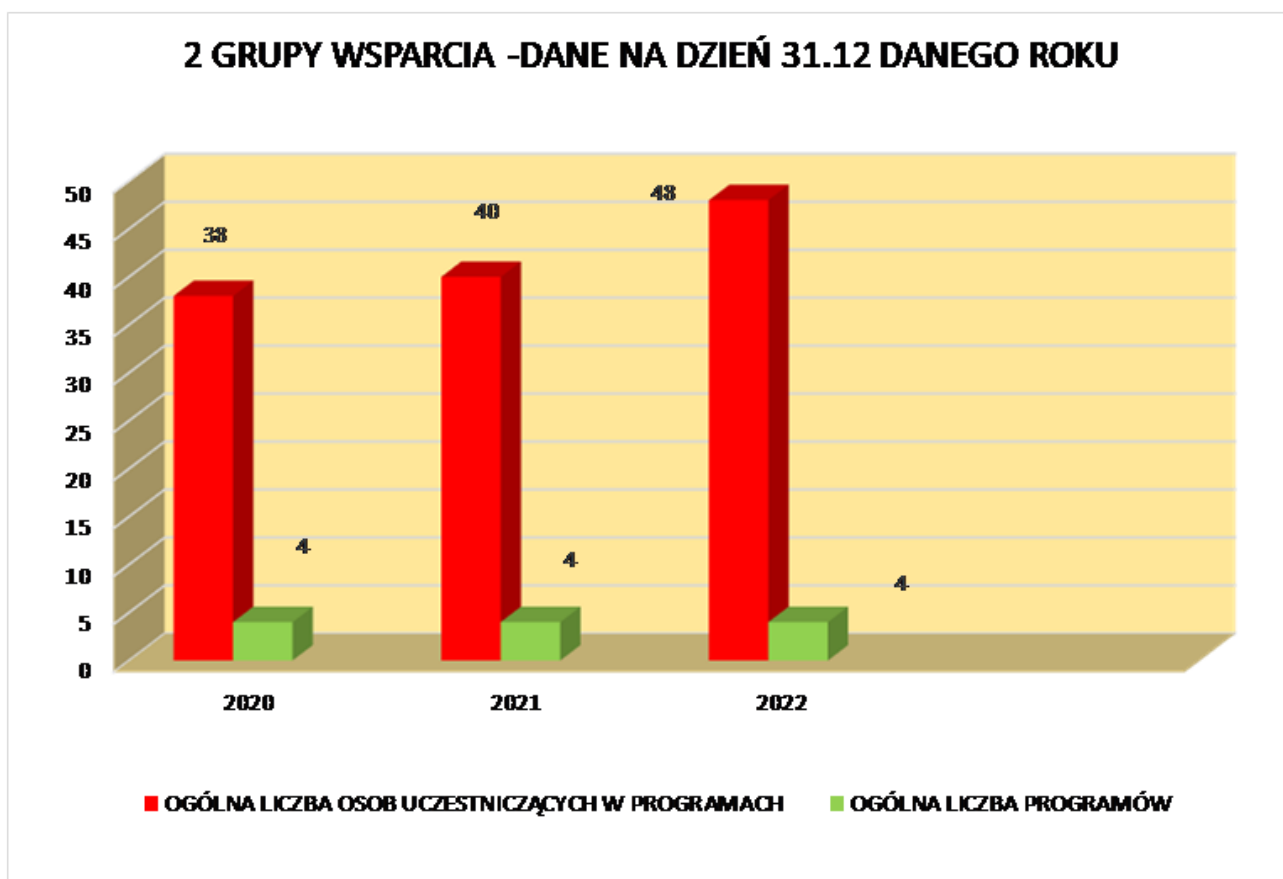

Grupy Wsparcia

Spotkania Grupy Wsparcia prowadzone są przez 2 terapeutki w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej w Mosinie przy ul. Dworcowej 3 i przeznaczone dla

osób uzależnionych i współuzależnionych oraz ofiar przemocy. Prowadzone każdego roku 4 programy profilaktyczne obejmują tematykę taką jak: poradzić sobie ze stresem, złością, radzenia sobie z życiem w przewlekłym lęku, w izolacji, brakiem zrozumienia, radzenia sobie z odrzuceniem i negatywną oceną bliskich, radzenia sobie z trudnościami, przemocą i inną, ukierunkowaną na bieżące problemy uczestników. W ramach pomocy rodzinie prowadzona była Grupa Wsparcia dla rodzin z problemami alkoholowymi, behawioralnymi i związanymi z przemocą. W programach uczestniczyło każdorazowo od 6-10 osób.

L.p.	Klasyfikacja na dzień 31.12 danego roku	2020	2021	2022
1.	Ogólna liczba osób uczestniczących w programach	38	40	48
2.	Ogólna liczba programów	4	4	4

W bieżącym roku dodatkowym wsparciem dla 14 osób współuzależnionych i ofiar przemocy były zorganizowane warsztaty wyjazdowe dla uczestników grup wsparcia, w „Siedlisku Zaśpiew” w Grotowie. Celem warsztatów był trening zdrowych i bezpiecznych zachowań, nauka wyznaczania granic i rozpoznawania samoprzekroczeń, nauka i świadomość siebie, „Mój przyjaciel Ja”, zmiana środowiska oraz nauka akceptacji „Krąg Kobiet”.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mosinie

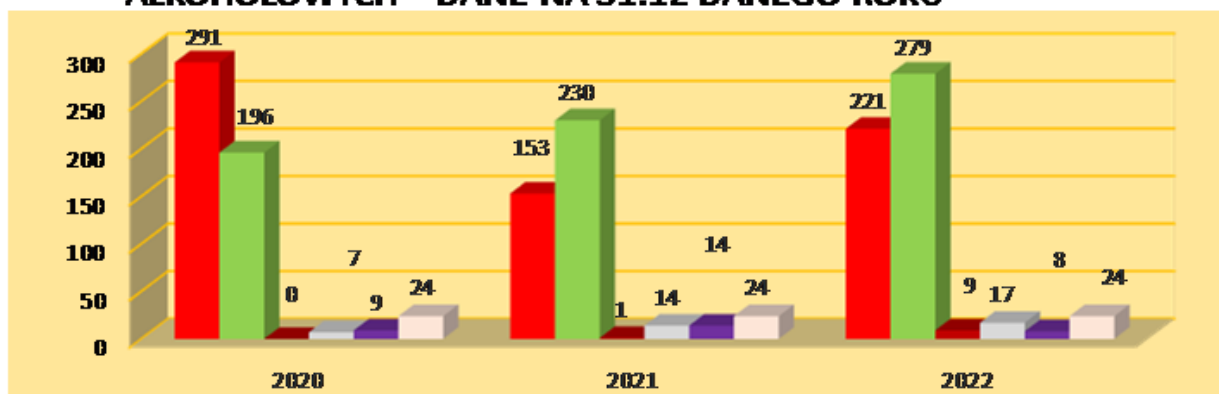
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych spotyka się 2 x w miesiącu celem:

- przeprowadzania rozmów motywacyjno-interwencyjnych z osobami uzależnionymi, współuzależnionymi, a także z osobami doznającymi przemocy, jak i osobami stosującymi przemoc;
- podejmowania działań w nowych sprawach polegających na zaproszeniu, przeprowadzaniu rozmów i motywowaniu do podjęcia leczenia, a także do uczestniczenia w programach dot. przeciwdziałania przemocy;
- kierowania spraw do biegłego psychologa i biegłego psychiatry;
- kierowania spraw do sądu rejonowego;
- zbierania informacji z Komisariatu Policji w Mosinie, Ośrodka Pomocy Społecznej w Mosinie, Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przemocy w Rodzinie oraz od Kuratorów sądowych dot. osób zgłoszonych do Komisji, niezbędnych do akt sprawy;
- zbierania informacji od członków rodzin w zakresie spożywania alkoholu przez zgłoszonego oraz udzielenia wsparcia psychologicznego współuzależnionym oraz czy w rodzinie dochodzi do przemocy;
- propagowania zdrowego stylu życia, unikania alkoholu oraz innych środków prowadzących do uzależnienia oraz uświadamiania osób uzależnionych, że alkohol, czy narkotyk jest najczęstszą przyczyną stosowania przemocy domowej;
- omawiania sytuacji w rodzinach osób zgłoszonych do komisji z „Niebieskiej Karty”;
- udzielania wsparcia osobom pokrzywdzonym w wyniku przemocy (rozmowy indywidualne, ulotki z informacjami o miejscach uzyskania wsparcia i pomocy);
- kierowania osób mających problemy do Punktu Konsultacyjnego ds. Przemocy;
- udzielania wsparcia osobom zgłoszonym na leczenie w formie rozmów motywujących do powstrzymywania się od spożywania napojów alkoholowych oraz informowania o możliwości uzyskania telefonicznych porad terapeutycznych;

- przygotowania informacji w formie ulotek dotyczących miejsc uzyskania pomocy w zakresie przemocy, działalności punktów konsultacyjnych, grup wsparcia dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz ofiar przemocy, które rozprawdane były na terenie Mosińskiego Ośrodka Kultury, w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej, podczas spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wprowadziła w roku 2022 zmiany i nałożyła nowe zadania dla gminnych komisji. Zwiększył się zakres obowiązków o podejmowanie działań związanych z uzależnieniami dot. uzależnień behawioralnych (hazard, cyberprzemoc, uzależnienie od kart płatniczych, fonoholizm – uzależnienie od telefonu komórkowego, sieciholizm i inne). W ramach powyższych działań Komisja prowadzi również korespondencję z Sądem Rejonowym w Śremie, Komisariatem Policji w Mosinie oraz Prokuraturą Rejonową w Śremie i w Poznaniu. Gminna Komisja prowadzi kolportaż posiadanych materiałów informacyjnych w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii oraz przemocy domowej, której jedną z najczęstszych przyczyn jest nadużywanie alkoholu. Po wpłynięciu nowego wniosku o podjęcie działań w stosunku do osób nadużywających napojów alkoholowych, bądź środków odurzających lub innego uzależnienia, czy stosowania przemocy, Komisja zbiera pełną dokumentację i przeprowadza rozmowy motywujące do podjęcia leczenia oraz kieruje do psychologa – terapeuty. W przypadku braku współpracy osoby zgłoszonej, Komisja wszczyna procedurę poddania się leczeniu odwykowemu i przekazuje sprawę do Sądu Rejonowego w Śremie w zakresie wydania postanowienia w przedmiocie uzależnień, uzupełniając dokumentację o opinię biegłego sądowego psychologa i psychiatry. Dane dotyczące spraw załatwianych przez **Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych** (nazwa Komisji niezmienną) przedstawia poniższa tabela:

L.p.	Klasyfikacja na dzień 31.12 danego roku	2020	2021	2022
1.	Ogólna liczba osób z którymi przeprowadzone zostały rozmowy motywacyjno-interwencyjne, w tym telefoniczne w roku 2020 w związku z COVID-19	291	153	221
2.	Ogólna liczba spraw, które wpłynęły do Komisji	196	230	279
3.	Liczba spraw przekazanych do sądu	0	1	9
4.	Liczba spraw przekazanych do biegłych celem wydania opinii w przedmiocie uzależnienia	7	14	17
5.	Liczba nowych spraw	9	14	8
6.	Ilość posiedzeń Komisji	24	24	24

GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH - DANE NA 31.12 DANEGO ROKU

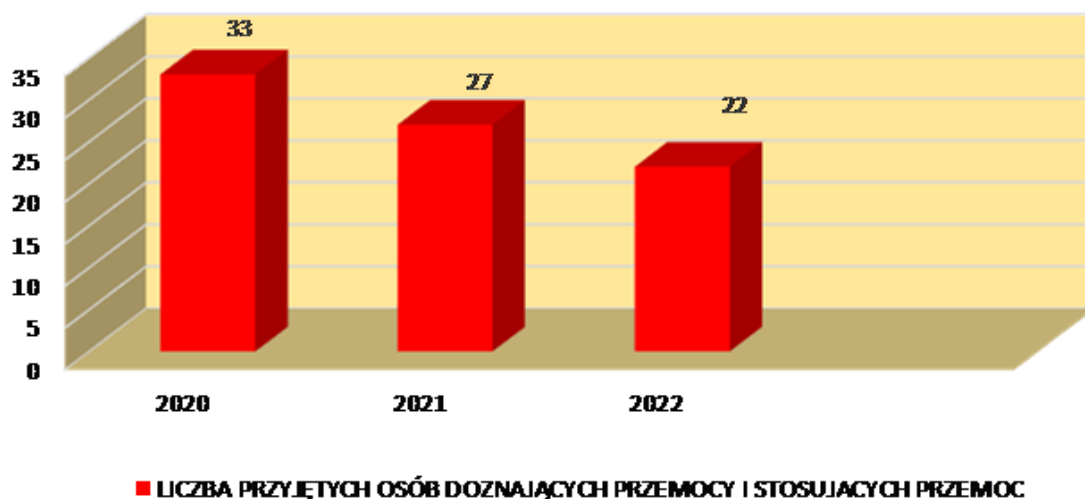
- OGÓLNA LICZBA OSÓB Z KTÓRYMI PRZEPROWADZONE ZOSTAŁY ROZMOWY MOTYWACYJNO-INTERWENCYJNE, W TYM TELEFONICZNE W ROKU 2020 W ZWIĄZKU Z COVID-19
- OGÓLNA LICZBA SPRAW, KTÓRE WPŁYNEŁY DO KOMISJI
- LICZBA SPRAW PRZEKAZANYCH DO SĄDU
- LICZBA SPRAW PRZEKAZANYCH DO BIEGLYCH CELEM WYDANIA OPINII W PRZEDMIOCIE UZALEŻNIENIA
- LICZBA NOWYCH SPRAW
- LIŚĆ POSIEDZEŃ KOMISJI

Punkt Konsultacyjny dot. Przemocy

W ramach pomocy osobom doznającym przemocy jak i osobom stosującym przemoc w Ośrodku Pomocy Społecznej w Mosinie działa Punkt Konsultacyjny ds. Przemocy. Zatrudniony psycholog nie tylko udziela pomocy psychologicznej, ale i motywuje do uczestniczenia w placówkach wsparcia, informując gdzie takie placówki się znajdują.

L.p.	Klasyfikacja na dzień 31.12 danego roku	2020	2021	2022
1.	Liczba przyjętych osób doznających przemocy i stosujących przemoc	33	27	22

LICZBA PRZYJĘTYCH OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY I STOSUJĄCYCH PRZEMOC

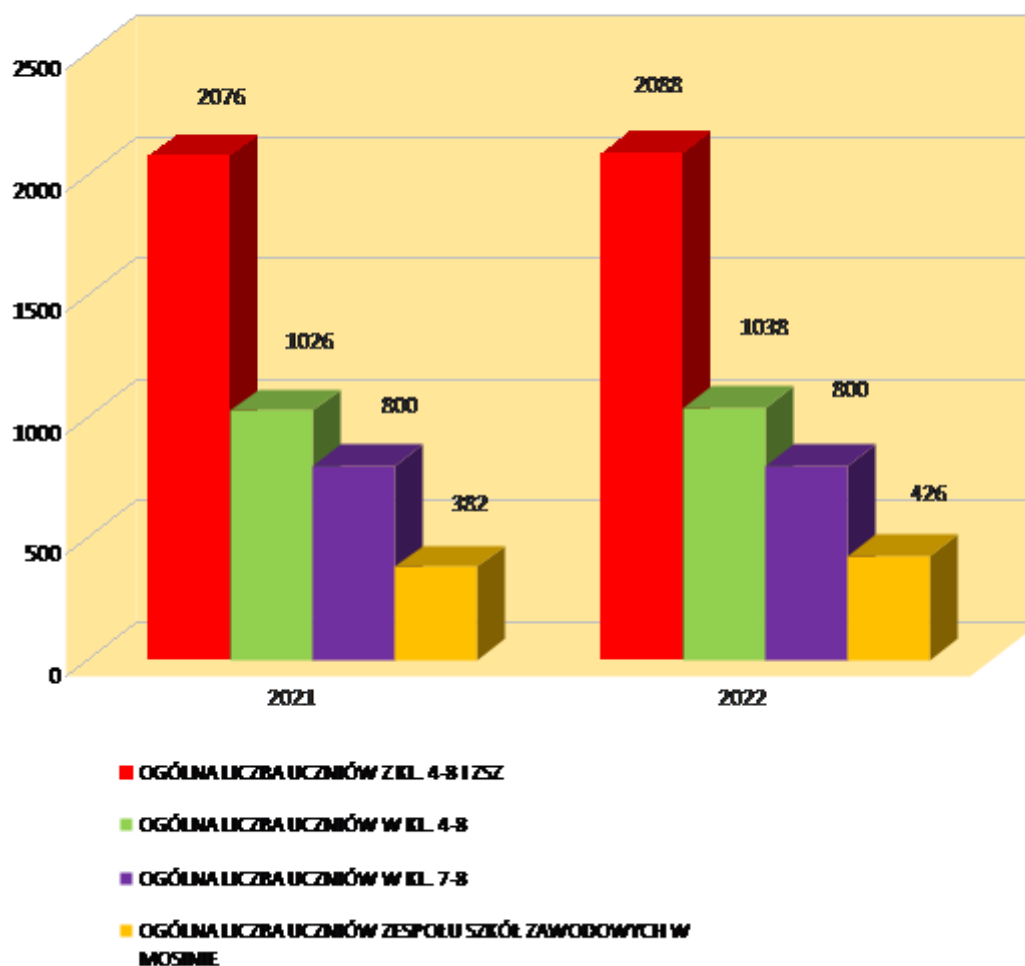
Placówki oświatowe – na podstawie diagnozy przeprowadzonej w roku 2021 i 2022

Ośrodek Pomocy Społecznej w Mosinie w roku 2021 i 2022 przeprowadził diagnozę lokalnych zagrożeń społecznych oraz uzależnień behawioralnych z uwzględnieniem przemocy. Przeprowadzenie diagnozy zarówno w roku 2021, jak i w roku 2022 zlecono Małopolskiemu Centrum Profilaktyki, mającemu siedzibę w Krakowie, przy ul. Zakopiańskiej 5. Diagnozę przeprowadzano na terenie mosińskich placówek oświatowych wraz z Zespołem Szkół Zawodowych w Mosinie (ZSZ). Z przeprowadzonej diagnozy wynika, że na terenie placówek oświatowych w gminie Mosina występuje problem przemocy zarówno na terenie szkół, jak i w domu, a agresja ujawniająca się w szkole ma swoje źródło w przemocy domowej. Ankiety przeprowadzane były wśród dzieci i młodzieży w następujących przedziałach wiekowych: klasy 4-6, 7-8 i wśród uczniów Zespołu Szkół Zawodowych w Mosinie.

ILOŚĆ DZIECI I MŁODZIEŻY W POSZCZEGÓLNYCH ROCZNIKACH, UCZĘSZCZAJĄCYCH W LATACH 2020/2021 I 2021/2022 DO SZKÓŁ NA TERENIE GMINY MOSINA

L.p.	Ilości uczniów w rocznikach	2021	2022
1.	Ogólna liczba uczniów z kl. 4-8 i ZSZ	2076	2088
2.	Ogólna liczba uczniów w kl. 4-6	1026	1038
3.	Ogólna liczba uczniów w kl. 7-8	800	800
4.	Ogólna liczba uczniów Zespołu Szkół Zawodowych w Mosinie	382	426

**ILOŚĆ DZIECI I MŁODZIEŻY W POSZCZEGÓLNYCH
ROZNIKACH UCZĘSZCZAJĄCYCH W LATACH 2020/2021 I
2021/2022 DO SZKÓŁ NA TERENIE GMINY MOSINA**

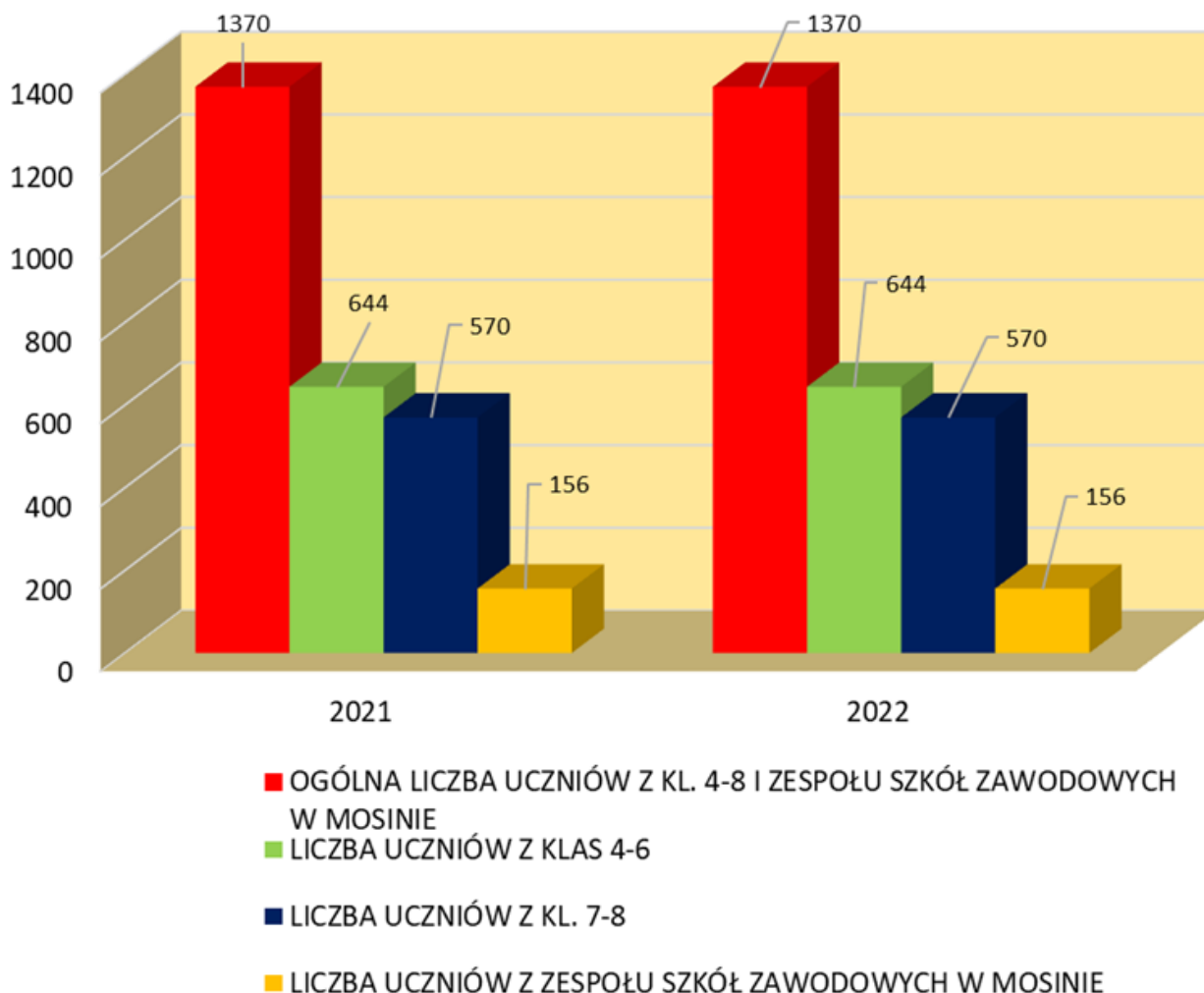

Z uwagi, iż ta sama firma przeprowadzała diagnozę, rozszerzoną o uzależnienia behawioralne, ankiety dot. przemocy przeprowadzono wśród takiej samej ilości uczniów.

ILOŚĆ DZIECI I MŁODZIEŻY W POSZCZEGÓLNYCH ROCZNIKACH, BIORĄCYCH UDZIAŁ W DIAGNOZIE

L.p.	Ilości uczniów biorących udział w diagnozie dot. przemocy	2021	2022
1.	Ogólna liczba uczniów z kl. 4-8 i SZ	1370	1370
2.	Liczba uczniów w kl. 4-6	644	644
3.	Liczba uczniów w kl. 7-8	570	570
4.	Liczba uczniów Zespołu Szkół Zawodowych w Mosinie	156	156

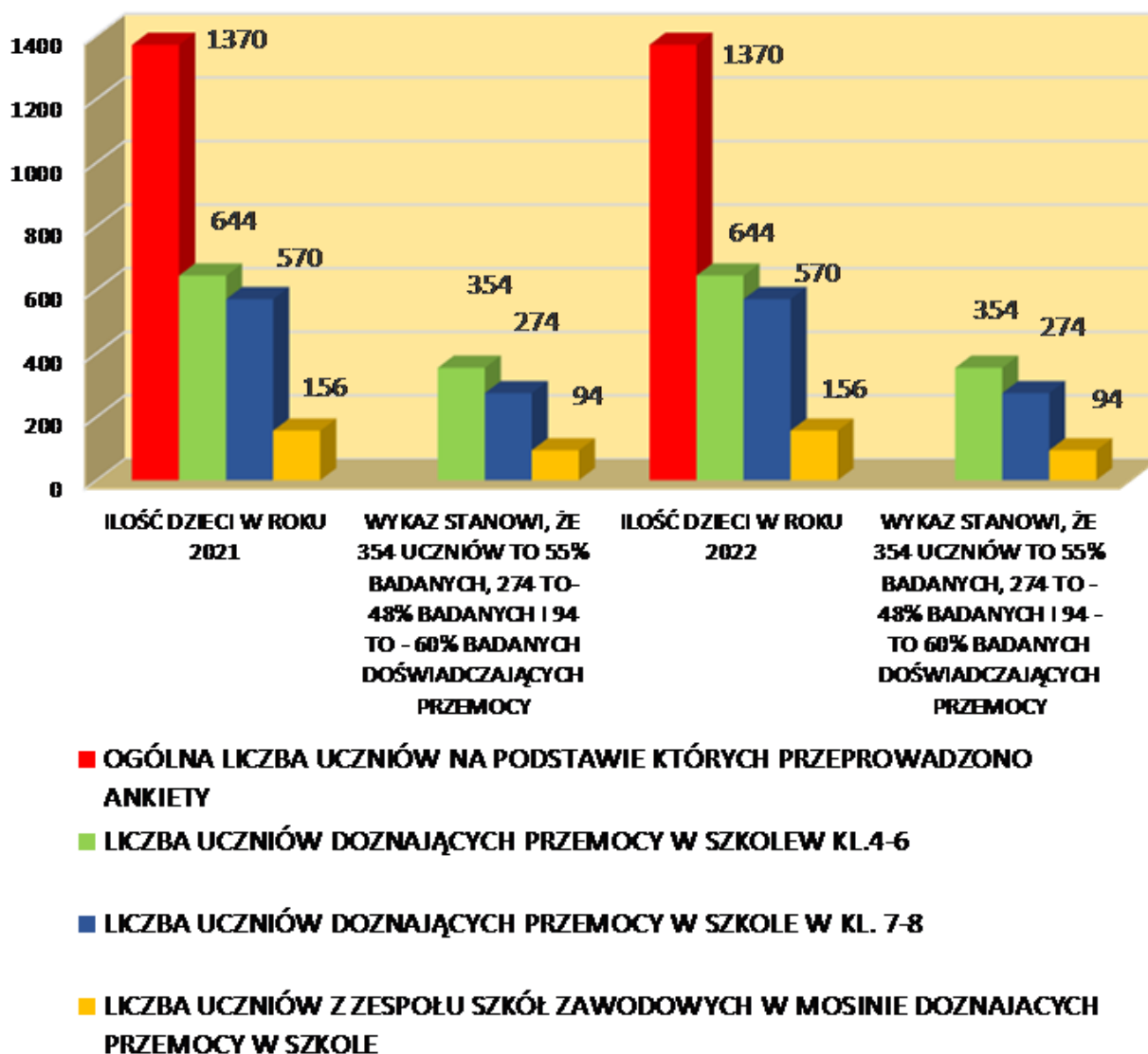
ILOŚĆ DZIECI I MŁODZIEŻY W POSZCZEGÓLNYCH ROCZNIKACH BIORĄCYCH UDZIAŁ W DIAGNOZIE

Liczba uczniów doznających przemocy w szkole

L.p.	Klasyfikacja dot. przeprowadzonej w roku 2021 i 2022 diagnozy	Ilość dzieci w 2021 r.	% wykaz	Ilość dzieci w 2022 r.	% wykaz
1.	Ogólna liczba uczniów na podstawie których przeprowadzono ankietę	1370	-	1370	-
2.	Liczba uczniów doznających przemocy w szkole w klasach 4-6	644	55%	644	55%
3.	Liczba uczniów doznających przemocy w szkole w klasach 7-8	570	48%	570	48%
4.	Liczba uczniów z Zespołu Szkół Zawodowych w Mosinie doznających przemocy w szkole	156	60%	156	60%

LICZBA UCZNIÓW DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY W SZKOLE

Wyniki diagnozy wskazują, że dyrektorzy placówek oświatowych powinni zwrócić szczególną uwagę na problem przemocy, z uwagi na fakt, iż 50% uczniów doświadcza przemocy fizycznej lub psychicznej w szkołach. Jak wynika z diagnozy, do przemocy psychicznej dochodzi częściej aniżeli do przemocy fizycznej. W związku z tak dużą ilością uczniów doświadczających przemocy w szkole należy wdrażać rozwiązania systemowe, polegające m. in. na wzmożonej kontroli na przerwach międzylekcyjnych wszystkich nauczycieli oraz wdrażać programy profilaktyczne dotyczące przeciwdziałania zachowaniom agresywnym. Należy również włączyć w rozwiązania systemowe rodziców, od których dzieci czerpią wzorce w zakresie rozwiązywania codziennych problemów.

Policja

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej nałożyła na Policję szczególne obowiązki w przypadku interwencji, gdzie przedmiotem jest przemoc domowa; do działań Policji, chroniących ofiary przemocy domowej, zgodnie z obowiązującym prawem należą m.in.:

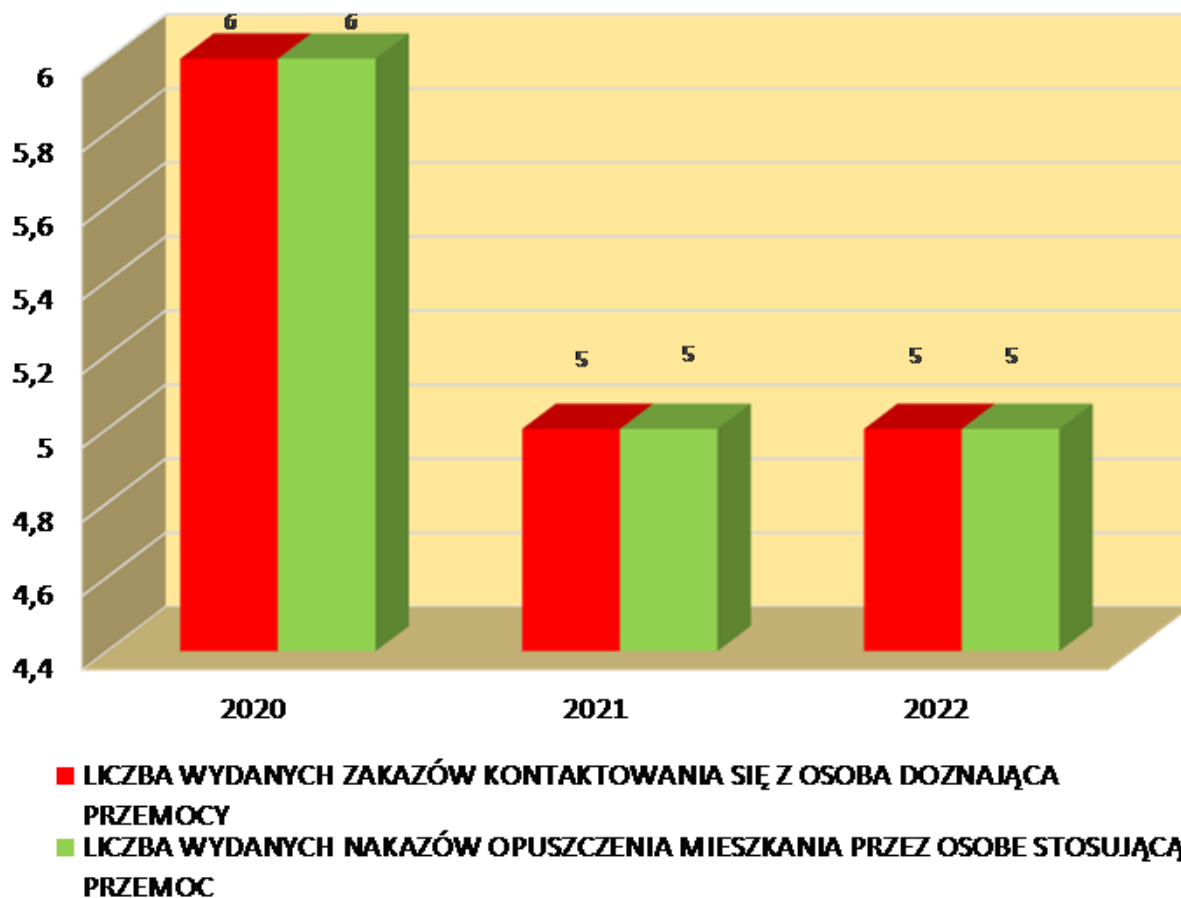
- interwencja,
 - sporządzenie dokładnego opisu zdarzenia (notatka urzędowa),
 - zatrzymanie sprawców przemocy domowej stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego, a także mienia,
 - zatrzymanie osoby podejrzanej, jeżeli istnieje uzasadnione przypuszczenie, że popełniła ona przestępstwo z użyciem przemocy na szkodę osoby wspólnie zamieszkującej, a zachodzi obawa, że ponownie popełni przestępstwo z użyciem przemocy wobec tej osoby, zwłaszcza gdy popełnieniem takiego przestępstwa grozi,
 - wszczęcie postępowania przygotowawczego przeciwko sprawcy przemocy w przypadku zgłoszenia lub stwierdzenia popełnienia przestępstwa,
 - zabezpieczenie dowodów popełnienia przestępstwa,
 - podjęcie działań prewencyjnych wobec sprawcy przemocy,
 - udzielenie informacji ofiarom przemocy o możliwości uzyskania pomocy,
 - udział w posiedzeniach zespołu interdyscyplinarnego na terenie danej gminy;
- osoby wzywające Policję mają prawo do:**
- uzyskania od policjantów zapewnienia doraźnego bezpieczeństwa,
 - uzyskania informacji, kto przyjechał na wezwanie - numer identyfikacyjny policjantów, nazwa i siedziba jednostki,
 - wykorzystania dokumentacji interwencji policyjnej, jako dowodów w sprawie karnej przeciw sprawcy przemocy,
 - zgłoszenia interweniujących policjantów na świadków w sprawie sądowej, zadania Policji mają szczególny charakter, z uwagi, iż to oni jako pierwsi są na miejscu, gdzie dochodzi do przemocy i podejmują działania wobec sprawcy oraz spisują „Niebieską Kartę”. Uprawnionymi podmiotami do zakładania „Niebieskiej Karty” są przedstawiciele:
- Policji,
 - pomocy społecznej,
 - oświaty,
 - ochrony zdrowia,

- gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych oraz
- Żandarmerii Wojskowej.

Ponadto od 30 listopada 2020 r. Policja otrzymała instrumenty prawne uniemożliwiające kontaktowanie się osób stosujących przemoc domową z osobami tej przemocy doznającymi, jakimi są: zakaz zbliżania się sprawcy do osoby doznającej przemoc oraz nakaz opuszczenia mieszkania przez osobę dopuszczającą się stosowania przemoc. Z powyżej wymienionych podmiotów najczęściej „Niebieskich Kart” zakładanych jest przez Policję. To oni są pierwsi na miejscu zdarzenia, udzielają pomocy, dokonują rozpoznania sytuacji oraz zakładają „Niebieską Kartę” i przekazują do zespołu interdyscyplinarnego, celem dalszego postępowania, który ma za zadanie doprowadzić swoimi działaniami do zaprzestania stosowania przemoc.

L.p.	Klasyfikacja na dzień 31.12 danego roku	2020	2021	2022
1	Liczba wydanych zakazów kontaktowania się z osobą doznającą przemoc	6	5	5
2	Liczba wydanych nakazów opuszczenia mieszkania przez osobę stosującą przemoc	6	5	5

DANE Z KOMISARIATU POLICJI W MOSINIE NA DZIEŃ 31.12 DANEGO ROKU

Wobec sprawców przemocy nakazy opuszczenia miejsca zamieszkania połączone z zakazem kontaktowania się i zbliżania do pokrzywdzonych.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Mosinie

Ośrodek Pomocy Społecznej w Mosinie, zwany dalej „Ośrodkiem”, powołany został uchwałą Nr XIII/79/90 Rady Narodowej Miasta i Gminy w Mosinie z dnia 29 marca 1990 r. jako jednostka budżetowa. Podstawowym celem działania Ośrodka jest rozpoznanie i zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości, a także umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc udzielana jest ze względu na trudną sytuację życiową. Ustawa o pomocy społecznej nie konkretyzuje tych sytuacji, wymienia jedynie najczęstsze przesłanki, które mogą uprawniać osobę, bądź rodzinę, do przyznania określonej formy pomocy. Zawarty w ustawie katalog osób uprawnionych do uzyskania pomocy nie jest katalogiem zamkniętym. Pracownicy socjalni poprzez swoje działania dążą w miarę możliwości do życiowego usamodzielnienia się osób i rodzin, ich integracji ze środowiskiem,

jak również zapobiegają powstawaniu nowych problemów społecznych, rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, Ośrodek realizuje zadania własne gminy i zadania zlecone. Do zadań własnych gminy realizowanych przez ośrodek pomocy społecznej należy m. in.: opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych, udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym, przyznawanie i wypłata zasiłków okresowych, celowych, usługi opiekuńcze, praca socjalna, dożywianie dzieci, przyznawanie i wypłata dodatków mieszkaniowych, przygotowanie i realizacja programów profilaktycznych (przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii, przemocy i innych, w zależności od potrzeb). Zadania zlecone, realizowane przez Ośrodek, to m. in.: przyznawanie i wypłata zasiłków stałych, opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne i społeczne, realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową i ekologiczną, wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki, przyznawanie i wypłata świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, pomoc obywatelom Ukrainy oraz przyznawanie i wypłata innych świadczeń wynikających z ustaw np.: dodatku energetycznego, dodatku węglowego, dodatku dla gospodarstw domowych: (pelet, drewno kawałkowe, olej opałowy, gaz LPG), dodatku osłonowego, dodatku elektrycznego, refundacji podatku VAT. Ustawowy katalog przyczyn, na podstawie których przyznawane są świadczenia z pomocy społecznej, jest otwarty i obejmuje m. in. następujące powody:

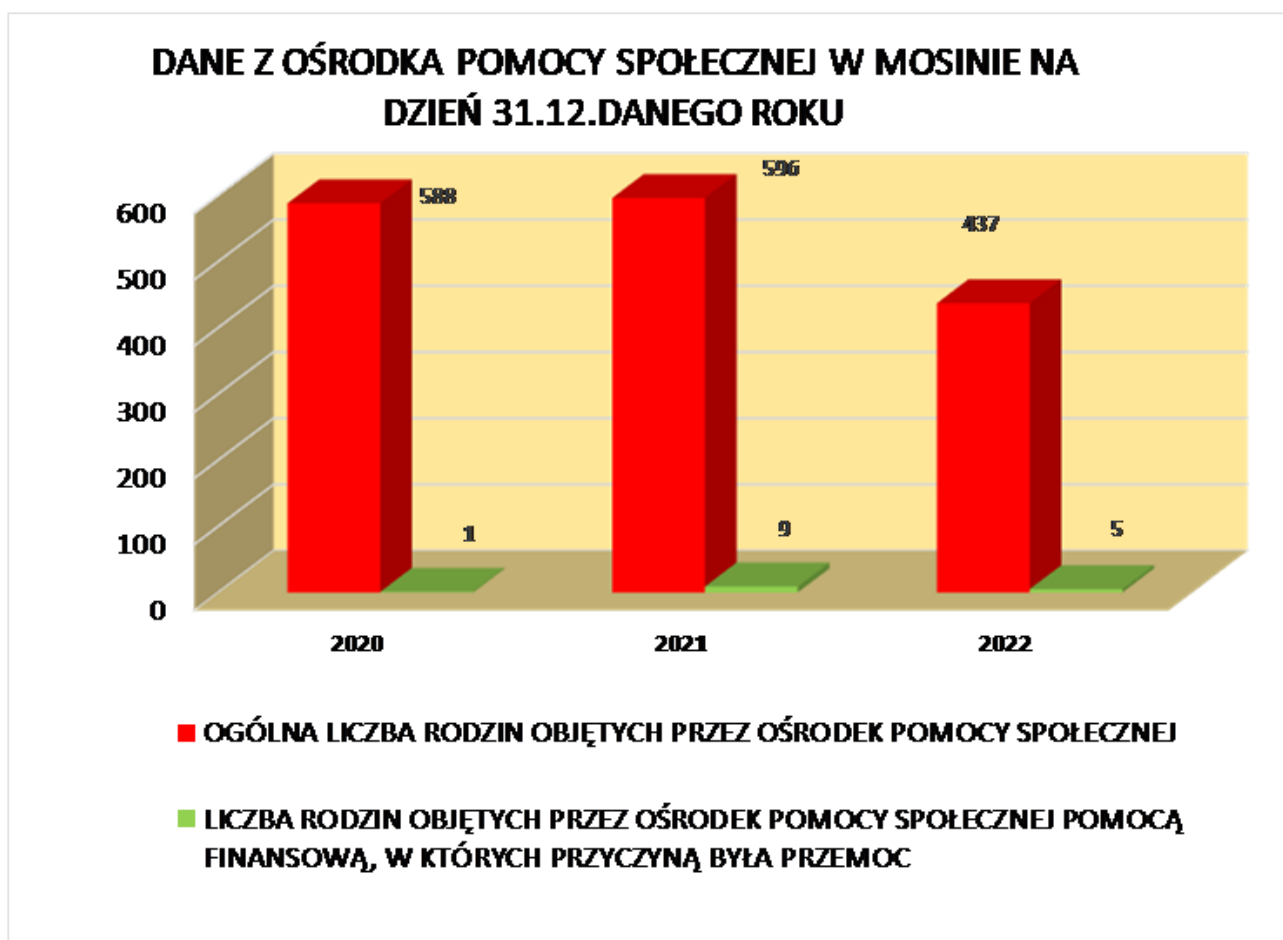
- 1) ubóstwo,
- 2) sieroctwo,
- 3) bezdomność,
- 4) bezrobocie,
- 5) niepełnosprawność,
- 6) długotrwała lub ciężka choroba,
- 7) **przemoc domowa,**
- 7a) potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi,
- 8) potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- 9) bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- 10) trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt

czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2023 r., poz. 519 z późn. zm.),

- 11) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- 12) alkoholizm lub narkomania,
- 13) zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa,
- 14) klęska żywiołowa lub ekologiczna.

Poniższa tabela przedstawia ilość rodzin objętych wyłącznie pomocą finansową przez Ośrodek, w tym rodzin korzystających ze wsparcia, w których występowała przemoc w rodzinie, a obecnie przemoc domowa.

L.p.	Klasyfikacja na dzień 31.12 danego roku	2020	2021	2022
1	Ogólna liczba rodzin objętych przez Ośrodek pomocą finansową	588	596	437
2	Liczba rodzin objętych przez Ośrodek pomocą finansową, w których przyczyną była przemoc	1	9	5

Działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej Gmina podejmuje

w szczególności w ramach pracy w Zespole Interdyscyplinarnym ds. Przemocy w Rodzinie, zwanym dalej „Zespołem”, który powołany został 23.12.2010 r. W skład Zespołu powołanego przez Burmistrza Gminy Mosina wchodzi przedstawiciele:

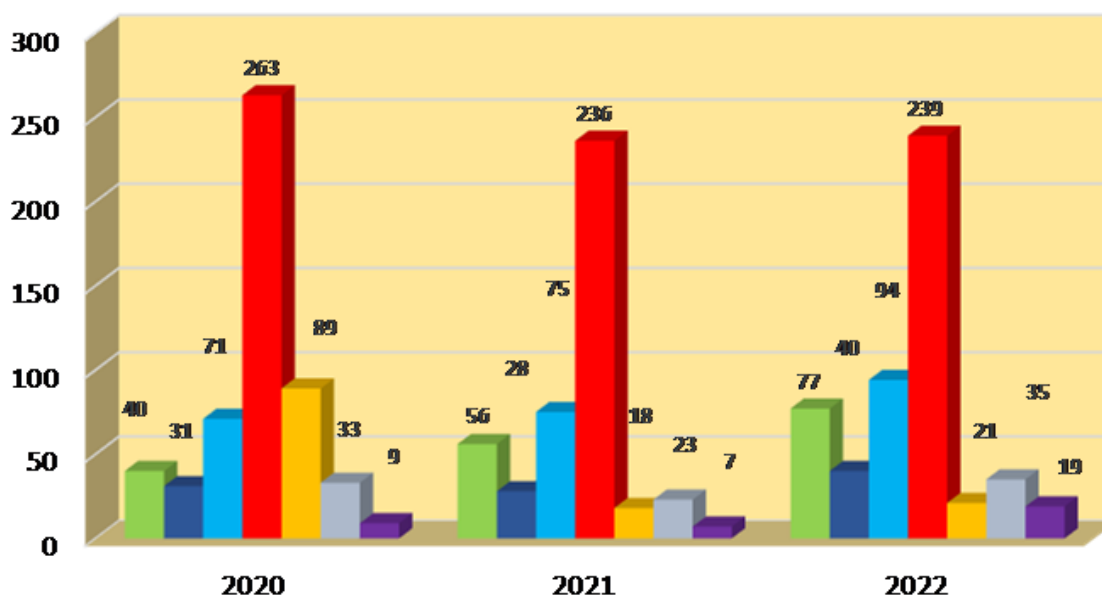
- wszyscy pracownicy socjalni, zatrudnieni w Ośrodku Pomocy Społecznej,
- członek Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mosinie,
- funkcjonariusz Policji, wytypowany przez Komendanta Komisariatu Policji w Mosinie,
- przedstawiciele oświaty (pedagog i Kierownik Referatu Oświaty),
- 2 Kuratorów sądowych.

Nadmienić należy, że brak jest w Zespole przedstawiciela służby zdrowia i przedstawiciela organizacji pozarządowych, który mógłby zostać powołany, ale wyłącznie z takiej organizacji, która zajmuje się pomocą osobom, członkom rodzin, w których występuje przemoc (brak takiej organizacji na terenie gminy). Obecnie katalog podmiotów rozszerzony został o przedstawicieli Żandarmerii Wojskowej oraz przedstawicieli innych podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Obsługę organizacyjno-techniczną i finansową Zespołu obligatoryjnie zabezpiecza Ośrodek Pomocy Społecznej. Podejmowanie interwencji w środowisku odbywa się na podstawie procedury „Niebieskiej Karty” (NK) i nie wymaga zgody osoby doznającej przemocy, ani osoby stosującej przemoc domową. Wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty” następuje przez wypełnienie formularza NK przez przedstawiciela podmiotów realizujących procedurę NK, w przypadku powzięcia w toku czynności służbowych lub zawodowych podejrzenia stosowania przemocy wobec osób doznających przemocy domowej lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez świadka przemocy. Wypełniony formularz NK zostaje zgodnie z zasadą współpracy przekazany do Zespołu, który podejmuje decyzje dotyczące dalszego postępowania. Jak wynika z analizy danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Mosinie, problem przemocy domowej na terenie miasta i gminy Mosina każdego roku ma tendencję wzrostową. Wzrasta liczba prowadzonych procedur NK oraz rodzin, w których występuje problem przemocy domowej. Niepokojący jest fakt, że pomimo podejmowanych działań profilaktycznych i zaradczych, w dalszym ciągu przemocy doznają dzieci. Z przeprowadzonej w roku 2021/2022 Diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych oraz uzależnień behawioralnych, wśród przebadanych 278 dorosłych mieszkańców Gminy aż 61% zgadza się ze stwierdzeniem, że „aby prawidłowo wychować dziecko, należy od czasu do czasu dawać klapsa”, dla kontrastu 69% badanych uważa, że łagodne kary fizyczne są oznaką przemocy w rodzinie, a 72% badanych nie zgadza się ze stwierdzeniem, że stosowanie kar fizycznych hartuje dziecko i pozwala sobie

lepiej radzić w przyszłości. Jednocześnie aż 86% badanych respondentów nie zgadza się, aby kary fizyczne były zakazane prawem.

L.p.	Klasyfikacja na dzień 31.12 danego roku	2020	2021	2022
1.	Liczba wszczętych procedur NK w danym roku	40	56	77
2.	Liczba kontynuowanych procedur	31	28	40
3.	Liczba rodzin objętych procedurą NK	71	75	94
4.	Liczba osób objętych procedurą	263	236	239
5.	Liczba dzieci objętych procedurą, które doznają przemocy	89	18	21
6.	Liczba procedur NK zakończonych, z uwagi na ustanie przemocy	33	23	35
7.	Liczba procedur NK zakończonych, z uwagi na brak zasadności podejmowania działań	9	7	19

"NIEBIESKA KARTA" DANE NA 31.12. DANEGO ROKU

■ LICZBA WSZCZĘTYCH PROCEDUR "NIEBIESKA KARTA"

■ LICZBA KONTYNUOWANYCH PROCEDUR

■ LICZBA RODZIN OBJĘTYCH PROCEDURĄ "NIEBIESKA KARTA"

■ LICZBA OSÓB OBJĘTYCH PROCEDURĄ "NIEBIESKA KARTA"

■ LICZBA DZIECI OBJĘTYCH PROCEDURĄ, KTÓRE DOZNAJĄ PRZEMOCY

■ LICZBA PROCEDUR "NIEBIESKA KARTA" ZAKOŃCZONYCH, Z UWAGI NA USTANIE PRZEMOCY

■ LICZBA PROCEDUR "NIEBIESKA KARTA" ZAKOŃCZONYCH, Z UWAGI NA BRAK ZASADNOŚCI PODEJMOWANIA DZIAŁAŃ

Wdrożenie procedury NK pociąga za sobą szereg dalszych działań mających na celu ochronę osób doznających przemocy oraz zmotywowanie sprawcy przemocy do zmiany zachowania. Zarówno pracownicy socjalni, jak i dzielnicowi, są zobowiązani do monitorowania sytuacji w miejscu zamieszkania osób doznających przemocy i w przypadku stwierdzenia, że zachowania noszące znamiona przemocy w dalszym ciągu występują, mają obowiązek podejmowania działań zmierzających do zapewnienia pomocy i bezpieczeństwa osobom dotkniętym przemocą. W przypadku stwierdzenia, że osoba dotknięta przemocą domową wymaga pomocy medycznej, obowiązkiem osób podejmujących interwencję jest wezwanie zespołu ratownictwa medycznego, jeśli konieczne jest odizolowanie ofiary przemocy od sprawcy i jednocześnie objęcie doraźną pomocą

specjalistyczną, zadaniem pracownika socjalnego jest zapewnienie takiej osobie wsparcia w ośrodku interwencji kryzysowej. Stwierdzenie stanu zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową, wiąże się z zapewnieniem dziecku przez pracownika socjalnego ochrony poprzez umieszczenie go u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, dającej gwarancję zapewnienia dziecku bezpieczeństwa i należytej opieki, w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub instytucjonalnej pieczy zastępczej. Decyzję o zapewnieniu dziecku lub dzieciom ochrony pracownik socjalny podejmuje wspólnie z funkcjonariuszem Policji, a także lekarzem, ratownikiem medycznym lub pielęgniarką. Jeżeli jest taka możliwość, decyzja taka powinna być podejmowana w obecności i przy wsparciu psychologa. Po dokonaniu czynności pracownik socjalny ma obowiązek niezwłocznego powiadomienia sądu opiekuńczego, nie później niż w ciągu 24 godzin od chwili zapewnienia dziecku ochrony, o zapewnieniu dziecku ochrony i umieszczeniu go u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej lub w pieczy zastępczej. Czynności o których mowa w art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, wiążą się z ogromnym stresem dla wszystkich uczestników zdarzenia. Bardzo ważne jest, aby chronić szczególnie dzieci, dla których sytuacja taka wiąże się z brakiem poczucia bezpieczeństwa.

Zadaniem pracowników służb społecznych jest praca z rodzicami, którzy stworzyli dziecku sytuację zagrożenia, mająca na celu powrót dziecka do jego naturalnego środowiska. Zadanie to jest realizowane przez asystenta rodziny, przy wsparciu pracownika socjalnego.

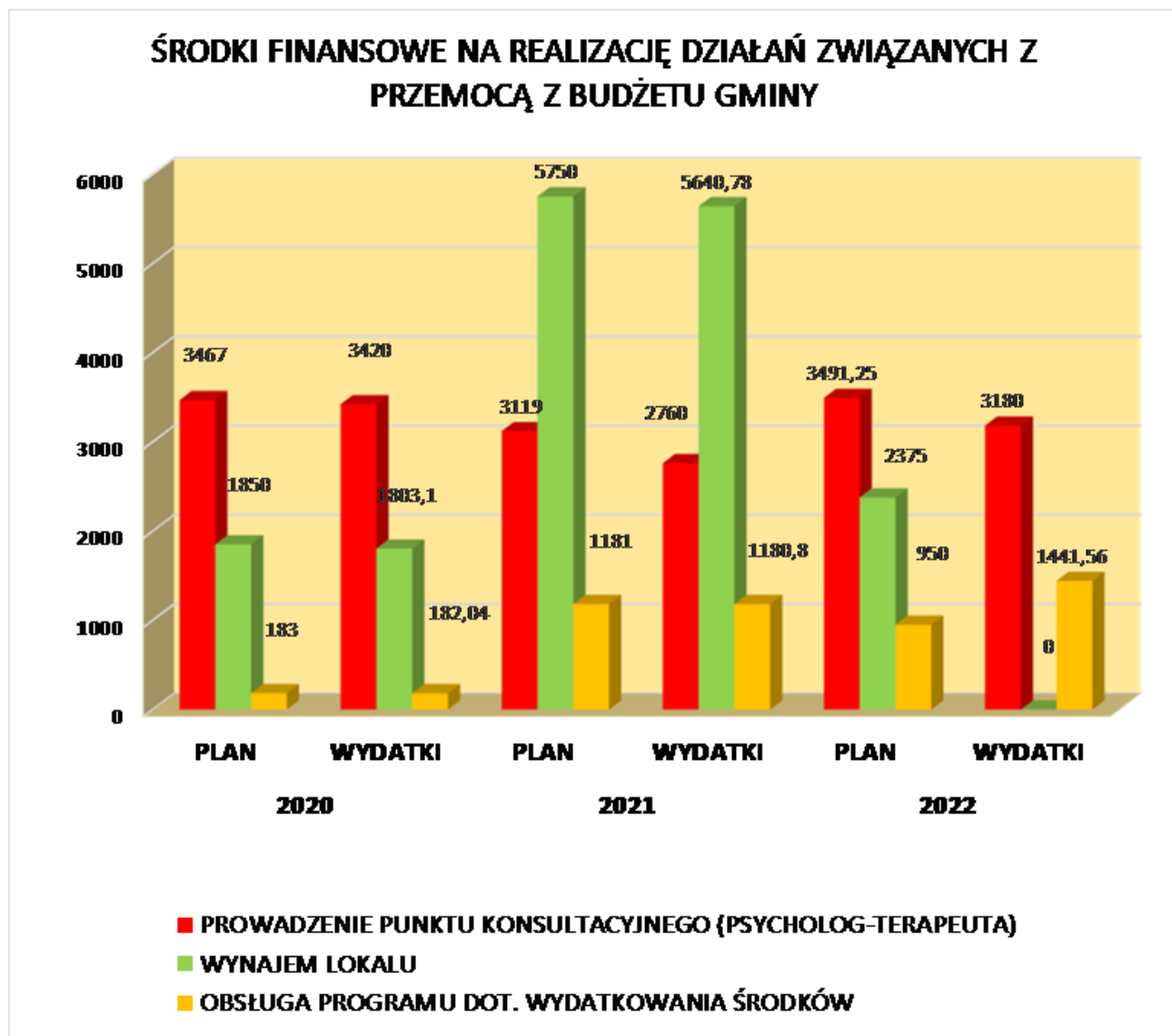
Konieczne jest więc permanentne doszkalać pracowników socjalnych, asystentów rodziny i Policji w zakresie diagnozowania zagrożeń, podejmowania profesjonalnych działań i słuszych decyzji, a także w dziedzinie efektywnej pracy z rodzinami mającej na celu powrót dzieci do ich środowiska rodzinnego.

Dział Finansowo -Księgowy Ośrodka Pomocy Społecznej w Mosinie – finansowanie działań dotyczących przeciwdziałania przemocy

Podejmowane działania związane z przemocą wymagały nakładów finansowych, które zabezpieczane były w planie finansowym Ośrodka Pomocy Społecznej w Mosinie. Należy zauważyć, że kwota przeznaczana na przeciwdziałanie przemocy nie jest duża, ale część zadań związanych z przemocą finansowana była, zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ze środków Gminnego Programu Profilaktyki i Przeciwdziałania Alkoholizmowi oraz Przeciwdziałania Narkomanii (szkolenia, programy profilaktyczne, warsztaty, literatura).

Środki finansowe na realizację działań związanych z przemocą							
L.p.	Dane	2020		2021		2022	
		Plan	Wydatki	Plan	Wydatki	Plan	Wydatki

		5 500	5 405,2 2	10 05 0	9 581,5 8	6816,2 5	4 621,5 6
1.	Prow. PK (psycholog-terapeuta)	3 467	3 420	3 119	2 760	3 491,25	3 180
2.	Wynajem lokalu	1 850	1 803,18	5 750	5 640,78	2 375	0
3.	Obsługa programu dot. wydatkowania	183 (1 mies.)	182,04	1 181	1 180,80	950	1 441,56

Przedstawione koszty dotyczą opłat za prowadzenie Punktu Konsultacyjnego ds. Przemocy (opłacenie psychologa-terapeuty), opłat za wynajem lokalu na spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego oraz koszty obsługi programu do rozliczania wydatków na przemoc. Na działania profilaktyczne dotyczące przeciwdziałania przemocy domowej przeznaczane są również środki zabezpieczone w Gminnym Programie Profilaktyki i Przeciwdziałania Alkoholizmowi oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Realizacja zadań zawartych w powyższym Programie obejmuje wszystkie dzieci, młodzież i dorosłych, którzy

potrzebują wsparcia, z uwagi na występowanie w rodzinie nie tylko alkoholizmu, narkomanii, ale także zwraca się szczególną uwagę na przemoc domową. Na wspólne działania zawarte w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii tylko w roku 2023 zabezpieczono następujące środki finansowe:

- prowadzenie świetlic opiekuńczo-wychowawczych - 255 600,00 zł,
- kolonie letnie - 130 000,00 zł,
- programy i warsztaty profilaktyczne w szkołach - 100 000,00 zł,
- szkolenia różnych grup zawodowych - 20 000,00 zł,
- działalność GKRPA - 70 000,00 zł,
- działalność Punktów Konsultacyjno-Terapeutycznych - 30 000,00 zł,
- działalność Grup Wsparcia - 12 000,00 zł,
- pomoc psychologiczna dla dzieci i młodzieży uczęszcza. do świetlic - 24 000,00 zł.

Należy nadmienić, że powyższe zadania to tylko niektóre z zawartych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Mosina. Działania te nie obejmują tylko rodzin, w których występuje uzależnienie. Działania te skierowane są do wszystkich rodzin naszej gminy, gdzie występują problemy społeczne, a jednym z nich jest przemoc domowa. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest każdego roku kontynuowany, a środki pochodzą za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych i nie mogą być przeznaczane na inne cele. Znowelizowana ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w roku 2022 wprowadziła nowe zadania, które ujęto w Programie, a mianowicie: uzależnienia behawioralne i przemoc, w tym cyberprzemoc. Należy stwierdzić, że przedstawione środki budżetowe to tylko część środków, które przeznaczone są na pomoc osobom, rodzinom, w których występuje problem społeczny, w tym przemoc domowa, ponieważ przeznaczone są również środki na pomoc rodzinom, w których występuje przemoc z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, a także środki na pomoc finansową dla rodzin będących w trudnej sytuacji materialnej, zabezpieczonych w planie finansowym Ośrodka Pomocy Społecznej w Mosinie.

Rozdział V

WNIOSKI Z PRZEPROWADZONEJ ANALIZY DANYCH

Na podstawie przeprowadzonej analizy można stwierdzić, że skala problemu przemocy domowej na terenie naszej gminy jest duża. Szczególnie wśród dzieci

i młodzieży. Jednak skala przemocy w szkole często ma źródło w stosowanej w domu przemocy. Niestety, większość przypadków stosowanej przemocy w domach nigdy nie będzie ujawniona. Dzieci, młodzież i dorośli w większości przyjmują zasadę, że tak musi być, a dzieci mają milczeć. Przysłowiowy „klaps” często bez powodu przeradza się w agresję, którą rozładowują w szkołach, osiedlach i na ulicach. Wśród mieszkańców gminy Mosina aż 28% osób biorących udział w badaniu uważa, że przemoc w rodzinie to prywatna sprawa, do której inni nie powinni się wtrącać, natomiast 29% badanych respondentów uważa, że Policja nie powinna interweniować w sprawach rodzinnych. Przemoc domowa, której doznają dzieci i młodzież, również często ma swoje odbicie w tzw. „zamknięciu się w sobie”, stronienu od innych rówieśników, a w konsekwencji doprowadza do choroby psychicznej i samobójstw. Niepokojąca jest tendencja wzrostowa w odniesieniu do ilości wdrażanych procedur Niebieskiej Karty. W roku 2022 wszczęto 77 procedur przy 40 procedurach już prowadzonych. Procedury obejmowały 94 rodziny, z czego wynika, że część z nich wdrażana była w części rodzin więcej niż 1 raz. Wynika z tego, że gmina Mosina nie jest gminą wolną od przemocy, stąd „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej” powinien być ukierunkowany przede wszystkim na prowadzenie profilaktyki, poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą, zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia oraz szeroką pomoc w zakresie poprawy sytuacji w rodzinie.

Rozdział VI

ZDEFINIOWANE PROBLEMY W ŚRODOWISKU

W wyniku przeprowadzonej diagnozy, stwierdza się, że przemoc domowa na administrowanym terenie jest następstwem uzależnienia członków rodzin od alkoholu i środków psychoaktywnych, wzorowaniu się na informacjach medialnych, agresji dzieci i młodzieży, braku zainteresowania ze strony rodziców oraz niewydolności rodziny, w której dochodzi do agresji jako wskaźnika do wyjścia z trudnej sytuacji.

Bicie, wulgaryzmy i agresja często są sposobem na tzw. załatwienie sprawy, czy pokazanie, kto „rządzi” w domu, czy też w szkole, wśród rówieśników.

1. Po rozpoznaniu problemu przemocy stwierdzono, że przyczynami zjawiska jest:

- 1) niewydolność rodziny,
- 2) nadal niska cena alkoholu i narkotyków,
- 3) łatwa dostępność alkoholu i środków psychoaktywnych,
- 4) ograniczona wiedza wśród społeczeństwa dot. definicji przemocy, rodzajów przemocy oraz instytucji, gdzie można uzyskać pomoc,
- 5) agresja wśród dzieci i młodzieży.

2. Ww. przyczyny przemocy prowadzą do powstania negatywnych skutków w postaci:

- 1) wzrostu przestępczości związanej z uciezkami z domu i zdobyciem papierosów, alkoholu, czy narkotyków itp.,
- 2) długotrwałego i kosztownego leczenia,
- 3) długotrwałej rehabilitacji,
- 4) samobójstw,
- 5) zaniku więzi rodzinnej,
- 6) tworzenia nieformalnych grup.

Rozdział VII CELE PROGRAMU

1. Cel główny:

Przeciwdziałanie zjawisku przemocy domowej, zapewnienie ochrony i pomocy osobom doznającym przemocy oraz skuteczne oddziaływanie na osoby stosujące przemoc.

2. Cele szczegółowe Programu:

- 1) **podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej;**
- 2) **zwiększenie dostępności i efektywności działań profilaktycznych dotyczących przeciwdziałania przemocy, adresowanych do różnych grup społecznych;**
- 3) **zapewnienie kompleksowej pomocy rodzinom, w których występuje przemoc, z uwzględnieniem potrzeb wszystkich członków rodzin, w tym dzieci i młodzieży;**
- 4) **zwiększanie kompetencji zawodowych pracowników służb i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy;**
- 5) **zintegrowanie działań na rzecz ograniczania zjawiska przemocy.**

Rozdział VIII REALIZACJA PROGRAMU – CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej

Lp.	Sposób realizacji	Realizatorzy
1.	Edukacja społeczna: a) upowszechnianie informacji na temat przemocy w rodzinie, b) rozpowszechnianie materiałów informacyjnych, tj. broszur, ulotek,	a) Ośrodek Pomocy Społecznej w Mosinie, b) placówki oświatowe, c) Policja, d) Gminna Komisja

	<p>plakatów, informatorów w miejscach użyteczności publicznej,</p> <p>c) umieszczanie w prasie lokalnej artykułów dot. przemocy, możliwości uzyskania pomocy oraz innych artykułów mogących wpływać na zmniejszenie zjawiska przemocy, zarówno w domu, jak i w szkole,</p> <p>d) pogadanki, warsztaty, prelekcje w placówkach oświatowych,</p> <p>d) rozpowszechnianie informacji na temat problemu przemocy oraz możliwości uzyskania pomocy wśród seniorów w ich miejscu zamieszkania.</p>	<p>Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mosinie (GKRPA),</p> <p>e) Punkty Konsultacyjne w Mosinie,</p> <p>f) Zespół Interdyscyplinarny ds. Przemocy Domowej w Mosinie.</p>
2.	<p>Popularyzacja i prezentacja założeń Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej, zwanego dalej „Programem”:</p> <p>a) umieszczenie Programu na stronach internetowych Ośrodka Pomocy Społecznej i Urzędu Miejskiego w Mosinie,</p> <p>b) przesłanie elektroniczne Programu podmiotom podejmującym działania na rzecz przeciwdziałania przemocy: OPS w Mosinie, Policji, placówkom oświatowym, kuratorom, GKRPA.</p>	<p>a) Ośrodek Pomocy Społecznej w Mosinie,</p> <p>b) dyrektorzy placówek oświatowych,</p> <p>c) GKRPA w Mosinie,</p> <p>d) Policja.</p>
3.	<p>Informacja o instytucjach i organizacjach udzielających pomocy w sytuacjach przemocy domowej:</p> <p>a) Internet,</p> <p>b) strona Ośrodka Pomocy Społecznej w Mosinie,</p> <p>c) strony internetowe placówek oświatowych,</p> <p>d) strona internetowa Urzędu Miejskiego w Mosinie,</p> <p>d) pracownicy socjalny podczas wywiadów środowiskowych w miejscu zamieszkania.</p>	<p>a) Ośrodek Pomocy Społecznej,</p> <p>b) placówki oświatowe,</p> <p>c) Policja.</p>

2. Zwiększenie dostępności i efektywności działań profilaktycznych dotyczących przeciwdziałania przemocy, adresowanych do różnych grup społecznych

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2023, zwany dalej „Programem”, uwzględnia problemy związane z przemocą, z uwagi, iż to większość osób

stosujących przemoc nadużywa alkoholu, stąd realizacja tego zadania będzie finansowana ze środków zawartych w powyższym Programie.

Lp.	Sposób realizacji	Realizatorzy
1.	a) realizacja programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży, rodziców i innych grup społecznych w zakresie przeciwdziałania przemocy, b) szkolenie członków Zespołu Interdyscyplinarnego w zakresie diagnozowania zjawiska przemocy domowej, metod pracy z osobami doświadczającymi przemocy oraz stosującymi przemoc, c) prowadzenie interdyscyplinarnej współpracy Ośrodka Pomocy Społecznej w Mosinie, placówek oświatowych, Policji, GKRPA w zakresie przeciwdziałania zjawiska przemocy domowej, d) zwiększenie dostępności pomocy prawnej, psychologicznej i socjalnej dla osób doświadczających przemocy celem zwiększenia skuteczności podejmowanych działań, e) przeprowadzenie kampanii informacyjnej w szkołach, dotyczącej instytucji udzielających pomocy w przypadku doznawania przemocy, f) wspólne działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Mosinie z Komisariatem Policji w Mosinie mające na celu informowanie o możliwościach uzyskania pomocy w przypadku doznawania przemocy przez osoby bliskie, sąsiadów, znajomych, g) przeprowadzanie warsztatów dla dzieci, młodzieży, rodziców i pedagogów dot. problemu przemocy, cyberprzemocy, zapobiegania temu zjawisku oraz sposobów minimalizowania ryzyka ataku przez Internet i środków zapobiegających cyberprzemocy.	a) Ośrodek pomocy Społecznej w Mosinie, b) Policja, c) placówki oświatowe, d) terapeuci.

3. Zapewnienie kompleksowej pomocy rodzinom, w których występuje przemoc z uwzględnieniem potrzeb wszystkich członków rodzin, w tym dzieci i młodzieży

Lp.	Sposób realizacji	Realizatorzy
1.	Udzielanie pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej:	a) Ośrodek Pomocy Społecznej w Mosinie,

	<p>a) poradnictwo specjalistyczne: psychologiczne, pedagogiczne, prawne i socjalne, b) prowadzenie grup terapeutycznych i grup wsparcia dla osób doznających przemocy, c) prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób doznających przemocy domowej i dla osób stosujących przemoc, d) działalność 7 świetlic opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci, w których występuje przemoc, z zapewnieniem pomocy psychologicznej i opieki pedagoga, e) uruchamianie procedur „Niebieskich Kart”, f) podejmowanie interwencji kryzysowych, g) wspólne interwencje Policji i pracowników służb społecznych, h) objęcie pomocą finansową rodzin, w których występuje przemoc, będących w trudnej sytuacji finansowej, i) monitorowanie sytuacji w miejscu zamieszkania.</p>	<p>b) Policja, c) placówki oświatowe, d) pedagodzy, e) psychologowie-terapeuci, f) radca prawny.</p>
2.	<p>Udzielanie pomocy osobom doznającym przemocy domowej opuszczającym dotychczasowe miejsce zamieszkania: a) zapewnienie bezpiecznego schronienia osobom doznającym przemocy domowej, w przypadku braku możliwości pozostania w miejscu zamieszkania, b) zapewnienie pomocy specjalistycznej, w tym psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, w tym w ośrodkach interwencji kryzysowej.</p>	<p>a) Ośrodek Pomocy Społecznej w Mosinie, b) Policja, c) psychologodzy, d) pedagodzy, e) radcy prawni.</p>
3.	<p>Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego a) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą domową, w rodzinach, w których wdrożono procedurę „Niebieskiej Karty”, b) poradnictwo specjalistyczne, c) koordynowanie współpracy między instytucjami wspierającymi osoby doznające przemocy, d) budowanie systemu działań w zakresie pomocy rodzinom i osobom dotkniętym</p>	<p>Przedstawiciele podmiotów wchodzących w skład Zespołu Interdyscyplinarnego.</p>

przemocą domową, e) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie na podstawie wdrożonej procedury „Niebieskiej Karty”.	
--	--

4. Zwiększanie kompetencji zawodowych pracowników służb i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy

Lp.	Sposób realizacji	Realizatorzy
1.	Opracowanie i wdrażanie procedur postępowania z osobami doznającymi przemocy.	a) Ośrodek Pomocy Społecznej w Mosinie b) Policja, c) kuratorzy.
2.	Opracowanie i wdrażanie procedur postępowania z osobami stosującymi przemoc.	a) Ośrodek Pomocy Społecznej, b) Policja.
3.	Szkolenia dla różnych grup zawodowych: (Policji, pracowników socjalnych, członków GKRPA, przedstawicieli Zespołu Interdyscyplinarnego, pedagogów szkolnych, nauczycieli, kuratorów) z zakresu działań związanych z przemocą domową.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Mosinie.
4.	Propagowanie procedury „Niebieska Karta”, jako skutecznej metody do przeciwdziałania przemocy domowej wśród przedstawicieli podmiotów uprawnionych do jej wdrożenia.	a) Ośrodek Pomocy Społecznej w Mosinie b) Policja, c) placówki oświatowe, d) GKRPA.
5.	Działania informacyjno-edukacyjne: literatura, ulotki.	a) Ośrodek Pomocy Społecznej w Mosinie, b) placówki oświatowe.

5. Zintegrowanie działań na rzecz ograniczania zjawiska przemocy

Lp.	Sposób realizacji	Realizatorzy
	Wypracowanie i wdrożenie procedur współpracy służb, instytucji oraz innych podmiotów zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie (Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej).	a) Rada Miejska w Mosinie, b) Ośrodek Pomocy Społecznej w Mosinie.
	Zaproszenie uprawnionych przedstawicieli podmiotów wskazanych w ustawie o przemocy w rodzinie celem podpisania porozumień o współpracy.	Burmistrz Gminy Mosina przy współpracy Ośrodka Pomocy Społecznej w Mosinie (przygotowanie zaproszeń, porozumień, zorganizowanie spotkania).
	Powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego jako organu właściwego do pomocy osobom	Burmistrz Gminy Mosina.

	krzywdzonym.	
	Współdziałanie instytucji samorządowych i innych podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej oraz koordynacja działań podejmowanych w ramach utworzonego programu.	a) Ośrodek Pomocy Społecznej w Mosinie b) Policja, c) placówki oświatowe, d) GKRPA.

Rozdział IX FINANSOWANIE

Źródłem finansowania zadań zawartych w Programie będą środki:

- 1) zawarte w Gminnym Programie Profilaktyki i Przeciwdziałania Alkoholizmowi oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Mosina, które pochodzą z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz w
- 2) budżecie Gminy Mosina.

Rozdział X MONITORING I EWALUACJA

Monitoring polegał będzie na zbieraniu i analizowaniu informacji na temat skuteczności realizowanych zadań dotyczących przemocy domowej przez Zespół Interdyscyplinarny, grupy diagnostyczno-pomocowe, Policję, placówki oświatowe, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Dane zgromadzone w ramach monitoringu pozwolą identyfikować i rozwiązywać problemy, które pojawiać się będą w trakcie wdrażania i realizacji Programu oraz ocenić, czy podejmowane działania zmierzają we właściwym kierunku. Raport o realizacji zadań umieszczany będzie corocznie w sprawozdaniu z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Mosinie.

Rozdział XI POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy Mosina.

§ 3. Uchwała podlega ogłoszeniu na tablicach informacyjnych Urzędu Miejskiego w Mosinie.

§ 4. Traci moc uchwała Nr LXV/468/10 Rady Miejskiej w Mosinie z dnia 28 października 2010 r. w sprawie uchwalenia „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Mosina”.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Ziemowit Małąg

Uzasadnienie

Dnia 22.06.2023 r. zostały wprowadzone zmiany do ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Najważniejsza zmiana to nazwa ustawy, która otrzymała z dniem 22.06.2023 r. brzmienie: „ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej”. Został zmieniony nie tylko tytuł, ale zmieniono w przedmiotowej ustawie całe nazewnictwo. Po wprowadzonych zmianach szczegółowo określone zostały też obowiązki gminy w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, do których należą:

- „1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej,
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
- 3) zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia,
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych”.

Uchwalony w 2010 r. „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Mosina” po 13-stu latach działania zespołów interdyscyplinarnych i znowelizowanych przepisach ustawy, wymaga uchwalenia nowego programu pod nazwą: „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Mosina”. Nowy Program doprecyzowuje działania wielu podmiotów, by były one jeszcze bardziej celowe, zamierzone oraz jednolite w całej Polsce i skierowane na rzecz zapobiegania przemocy domowej, zgodnie z aktem prawnym, jakim jest znowelizowana ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Przepisy, które weszły w życie 22.06.2023 r. wymagają nie tylko wprowadzenia nowych regulacji dot. powoływania i odwoływania zespołów interdyscyplinarnych, ale również nowego gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej. Tworząc przedmiotowy „Gminny Program...” została uwzględniona diagnoza, która przeprowadzana była na terenie gminy w roku 2021 i 2022. Biorąc pod uwagę znowelizowane przepisy i problem przemocy występujący na terenie naszej gminy, określone zostały kierunki działań, zadania pomocowe kierowane do podmiotów zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej, a także do członków rodzin, dzieci, nauczycieli i mieszkańców całej gminy, by zaangażować się w pomoc rodzinom, w których występuje przemoc. Uwzględnia problemy różnych grup społecznych doznających przemocy domowej, odpowiada na istniejące potrzeby wskazywane

przez społeczność lokalną w diagnozie, wyznaczone zostały zadania, które należy bezwzględnie podejmować w celu ochrony praw osób najsłabszych, w szczególności dzieci. Realizacja zadań zawartych w Programie pozwoli na systemowe podejście do problemu przemocy domowej oraz skuteczne podejmowanie działań kierowanych do rodzin, w których ten problem występuje.